

#ARTSTAGRAM

KIDS & TEENS

IUNIE 2023

Locuiește în poveste!

Anchetă Arthur: O amintire din vacanța de vară

Poliția modei în cărțile pentru copii

NOUTĂȚI

Noutăți Vlad și Cartea cu Genius, Colecția VERSOCICLETA, Diana Zografi – 1

Interviu cu Luminița Corneanu, Ema Cojocaru – 5

Interviu cu Georgiana Chițac, Ema Cojocaru – 7

Rost de poveste, Alina Ioan – 9

Interviu cu David Gruev, Ema Cojocaru – 12

Interviu cu Adina Rosetti, Ema Cojocaru – 14

Interviu cu Carmen Tiderle, Ema Cojocaru – 17

Interviu cu Adriana C. Grigore, Ema Cojocaru – 20

Interviu cu Alex Moldovan, Ema Cojocaru – 22

Tra-la-laaaa! Noutăți de la miniGrafic, Ioana Vîlcu – 24

5 noutăți pentru adolescenți de citit în această vară, Simona Stoica – 27

COMUNITATE

#pareridelacititori COPII – 30

#pareridelacititori ADOLESCENȚI – 34

AUTORI ROMÂNI

Adriana Moca despre Arthuroteca Juniorilor, Marcia Marin – 39

Locuiește în poveste! Concurs și tabără de creație, ediția a XI-a, 2023, Marcia Marin – 44

Interviu cu Ioana Văllimărescu, Ema Cojocaru – 47

Ordinul Povestitorilor #15. Cine este Arthur și cum și-l imaginează cititorii? – 50

Anchetă Arthur: O amintire din vacanța de vară, Ema Cojocaru – 53

BOOK FUN

Cum se distrează personajele Arthur și Youngart în vacanță, Monica Macedonski – 66

Locurile astea chiar există: pe urmele cărților pentru copii, Ema Cojocaru – 70

Cazul celor patruzeci de pasageri necunoscuți (I), Simona Stoica – 87

Poliția modei în cărțile pentru copii: Cel mai bine versus cel mai prost îmbrăcate personaje, Monica Macedonski – 90

Personaje cu care n-ai vrea să mergi în vacanță, Oana Purice – 93

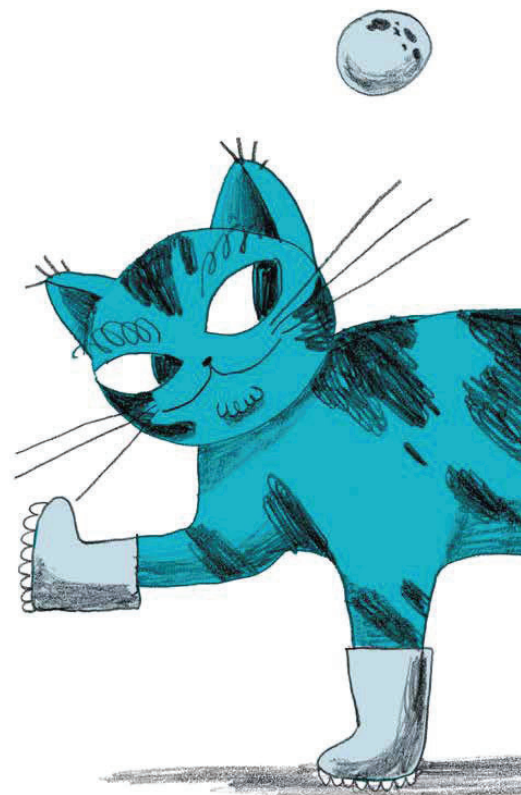
NOUTĂȚI VLAD ȘI CARTEA CU GENIUS

Colecția VERSOCICLETA

Multă lume crede că e floare la ureche să scrii versuri pentru copii: se ia o pisică pufoasă, un cățeluș drăgălaș, un iepuraș, un ursuleț, un copilaș, o mică întâmplare, morală opțional (dar recomandat) și rime „cât cuprinde“, se amestecă bine și gata poeziuara. Cam asta e rețeta după care se construiesc multe dintre poeziile care se găsesc azi pe internet sau chiar în volume tipărite.

Dar ce face oare ca o poezie pentru copii să nu fie o simplă înșiruire de versuri „ce din coadă au să sune“? La această întrebare am încercat să răspundem în timp ce căutam material pentru colecția Versocicleta. Și tot citind noi sute de versuri pentru copii, ne-am dat seama că lucrurile ar putea sta cam așa: au reușit să scrie poezii cu adevărat frumoase și valoroase pentru copii acei poeți care s-au aplecat cu mare atenție să asculte și să vadă ce se întâmplă în surprinzătorul univers al copiilor, le-au înțeles logica – adesea tare diferită de a noastră, a adulților –, au intrat în jocul lor, nu au privit de undeva de sus acest miniunivers. Au înțeles și le-au vorbit apoi copiilor pe limba lor: cu umor, uneori absurd, cu sensibilitate, chiar cu o morală integrată ludic.

Prin această colecție, vrem să le aducem micilor cititori poezii cu adevărat frumoase atât ale autorilor clasici, cât și ale celor contemporani.

Am pornit cu **Constanța Buzea**, o minunată poetă, foarte apreciată pentru poeziile sale pentru cei mari. Dar Constanța Buzea a publicat și câteva volume de versuri pentru copii, din care am selectat o parte pentru antologia noastră – ***Cu cizmulite de mĂlai***. Poeziile au fost selectate din volumele *Cărticică de doi/trei/patru/cinci/șase ani*, publicate în anii '70-'80 la Editura Ion Creangă, reeditate în 2011 de Editura ASCR.

Antologia noastră, minunat ilustrată de Karda Zenko, cu un cuvânt-înainte de Ioana Părvulescu, e împărțită în șase secțiuni: „Piramidele pentru popândăi” – reunește poezii care conțin jocuri de limbaj („O **plăsărică ciplea** în **plom** / Eu ronțaiam **plișcoturi** și blomboane, / Trecea pe stradă-n **plardesiu** un om, / Pe **blicicleta** lui cu cinci claxoane. “/ *Un popândău ziceam că-i plopândău*, p. 16); „Uite-o, nu-i!” cuprinde jocuri de copii, „Căinii, cuții,

cățelandrii“, „Pisicoți, motani și mâțe“ – eroi căței și pisici, „Veverițe, bufniciori, șoricei și peștișori“ – poezii cu animale fel de fel, iar secțiunea „Dacă închid ochii albaștri“ cuprinde mici poeme delicate, cu atmosferă de basm: „Piticii din pădure / Au case în ciuperci, / Mănâncă fragi și mure / Și-ncalecă pe melci. (***Piticii din pădure***, p. 132)

Un alt volum minunat, cu versuri și scurte proze poetice, este ***Carte de citire, carte de iubire*** de **Nichita Stănescu** și **Gheorghe Tomozei**. Cartea a fost publicată în 1980 la Editura Facla, de atunci nu s-a mai reeditat și e de negăsit prin anticariate. Ne bucurăm tare mult că am reușit s-o aducem din nou în fața micilor cititori și suntem absolut siguri că le va plăcea. E și ilustrată simpatic și jucăuș de Andrei Damian. Nu spunem că n-ar fi utile texte de felul: „Ana are mere“, dar mai mult ca

sigur copiii vor prefera să afle literele din texte ca acestea:

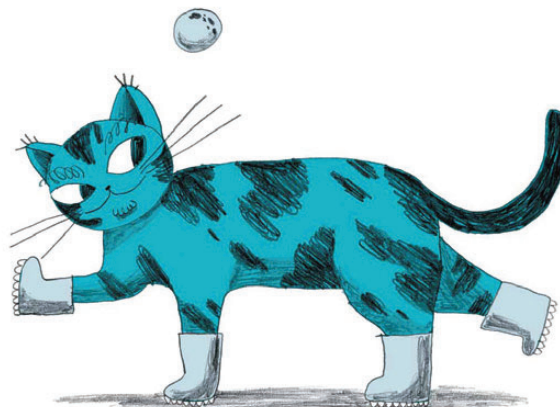
„Ș e-un șarpe ce stă-n coadă / și clocește-un fel de ou, / nici de var, nici de zăpadă, / tăinuind un șarpe nou. / / Picotește de căldură / lângă vâluritul lac, / să înoate nu se-ndură, / să adoarmă n-are plac...” (Ș, p. 50)

„Graba strică treaba, nu tăgăduiesc, dar am ajuns ca gheonoaia din desenele animate ori ca gânsacul cel gras și gureș, îngrijorat. Nu mi-am păzit grădina și uite, găteliile ei gingașe le-nghit gura toamnei și gerul.” (Glasurile toamnei, p. 25)

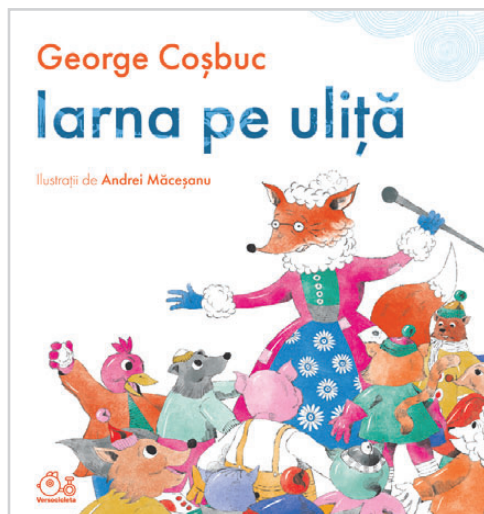
În privința versurilor care se regăsesc în abecedare, nu îndrăznim să cităm nimic, să nu se supere cineva, dar tot așa de siguri suntem că micuților le va plăcea mai mult să citească, ba chiar să memoreze astfel de versuri: „Tata tot zicea de mine / că nu știu să număr bine. / Toată ziua stau

la joacă, / mama se uita posacă. / Dar deodată văd că-i trece: / de la 1 pân' la 10 / tot sărind șotronul, hai, / ca să număr învățai / ...și îndată ce-a aflat / tata s-a dezsupărat.” (Șotronul, p. 144)

„Cu-abecedar și cu cerneală, / cotoii mici se duc la școală, / în vreme ce cotoii tați / rămas-au singuri și... vărğați. / Cu cizme lungi, până la brăie, / pornesc spre lecția întâie / cu gândul, încă, prin cămări / și cu mustața-n călimări. / La școală, țâncii recunoască-l, / i-așteaptă cotoșmanul dascăl: / cel mai temut dintre motani / cu diplomă de la Chițcani...” (Cotoii merg la școală, p. 121)

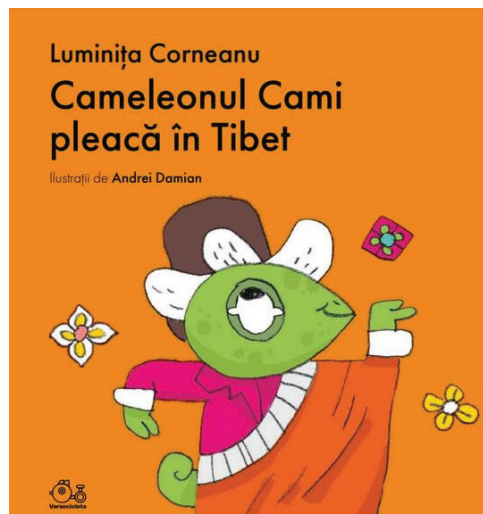
În colecția noastră, varianta cu format mai mic, avem cărți care conțin o singură poezie sau un poem mai lung. Aici ilustratorul e foarte, foarte important, el poate să inventeze multe povești paralele, să reinterpreteze lumea creată de autorul poeziei.

Așa a făcut **Andrei Măceșanu** pentru ***Iarna pe uliță*** de George Coșbuc. Cei care știu poezia lui Coșbuc vor fi uimiți să descopere că satul e populat de animale de tot felul, că băbuța care îl apără pe micuțul atacat de ceata de copii e o vulpiță simpatică și cochetă, iar ceata însăși e o ceată de animăluțe...

Proaspăt ieșită de sub tipar e ***Cameleonul Cami pleacă în Tibet***, o carte frumoasă și plină de umor a unei autoare contemporane, **Luminița Corneanu**, cu ilustrații de Andrei Damian.

Cami nu mai vrea la grădiniță, tot ritualul de zi cu zi începe să i se pară plictisitor, așa că hotărăște să-și atragă micii prieteni într-o aventură adevărată. De unde o fi auzit el de Tibet nu știm, cert e însă că tuturor li se pare un loc tare

atrăgător. Și cu un cameleon alături e ușor să te strecorei neobservat de privirea ageră a părinților. Cu faptul că nu știu încă să citească s-ar mai descurca ei, dar ceva îi încurcă tare: nici nu știu exact care e stânga, care e dreapta...

Diana Zografi

INTERVIU CU LUMINIȚA CORNEANU:

„Cami este un cameleon ca toți... copiii”

Pentru cititorii care nu te cunosc, te rog spune-ne câteva lucruri despre tine.

Îmi plac pisicile (am două), prăjiturile și cărțile, nu sunt sigură în ce ordine. De prăjituri am început să mă feresc de o vreme, dar de pisici și cărți nu am de gând. Când eram mică, voiam să mă fac profesoară. Mă jucam de-a școala și în vacanță, cu copiii de pe ulița bunicilor. Îi ascultam, le dădeam note – am făcut și un „manual”, volumul **Bunicul. Bunica** de Barbu Ștefănescu Delavrancea, ediția Biblioteca Școlarului. Îl am și acum. Mi-au plăcut enorm poveștile, pe care le-am citit până printr-a douăsprezecea, în paralel cu „cărți serioase” de Cioran, Nietzsche sau Camus. Și dacă tot mi-au plăcut cărțile și poveștile, le-am studiat la facultate și nu m-am oprit din studiat până la vreo 31 de ani, când am terminat doctoratul. Dar de fapt, nu m-am oprit din studiatul poveștilor nici acum. Înainte de **Cami**, am mai scris o carte, care se cheamă **Leonid Dimov. Un oniric în Turnul Babel**,

despre poetul meu preferat. Este o carte de critică și istorie literară.

Cum a apărut acest personaj, Cameleonul Cami? Dă-ne câteva detalii din culise.

Cami a apărut într-o perioadă foarte dificilă pentru toată lumea: în lunile cele mai grele ale pandemiei, când stăteam izolați și nu aveam voie să ne vedem decât rar unii cu alții. Eu locuiam pe atunci la Bruxelles, unde în primele luni virusul a făcut ravagii, iar din acest motiv regulile au fost foarte stricte. De exemplu, aveam voie să ne vedem cu o singură persoană sau familie pe săptămână. Între puținii oameni care mi-au luminat acele zile se număra o familie cu două fete minunate. Ei bine, într-o zi în care eram în vizită la ei, Anna, care avea trei ani și jumătate pe atunci, mi-a cerut să-i desenez unameleon și a vrut să-l colorez în cele mai puternice culori pe care le aveam la îndemână. Apoi, mi-a cerut să-i desenez o carte. Pe copertă, le-am desenat pe ea și sora ei. Așa a pornit: carte-cameleon-fete-grădiniță, am tot învățat ideea în cap câteva ore. Seara, am început să scriu textul, care a purtat o vreme numele **Anna și cameleonul Cami**. L-am scris cu enormă plăcere, bucurându-mă la fiecare pas de culoarea, acțiunea și sonoritatea textului (este un poem în versuri).

Povestește-ne pe scurt ce-i așteaptă pe cititori în Cameleonul Cami pleacă în Tibet.

Cami este un cameleon ca toți... copiii. Nu-i place să meargă la grădi, face mofturi la mâncare, iar într-o dimineață găsește un șiretlic ca să stea acasă: se prefacă bolnav. Și nu este singurul lui șiretlic. Doar e cameleon! Astfel că el și colegii săi de grădiniță, Anna, Pisica și Peștele, se strecoară nevăzuți și o pornesc tocmai spre Tibet! Cum ajung acolo? Ei bine, aici lucrurile se cam complică...

Cum a decurs colaborarea cu ilustratorul Andrei Damian? I-ai cerut să illustreze anumite detalii sau întregul proces creativ a rămas la latitudinea lui?

Nu am cerut nimic anume. Eu am avut o singură rugămintă, lăsând însă totul la latitudinea lui Andrei: ca Anna să fie blondă, la fel ca fetița reală care a inspirat-o. Am avut o discuție cu Andrei când a început să lucreze cartea, i-am spus cum mi-am imaginat eu povestea atunci când am scris-o, iar acum zic fără rezerve că ilustrațiile cărții reflectă nu doar foarte bine ce mi-am imaginat eu, dar chiar îmbogățesc textul cu soluții inteligente și jucăușe.

Cameleonul Cami pleacă în Tibet este prima ta carte pentru copii. Care sunt provocările acestui tip de literatură?

Trebuie să fii mereu atent: să fii la obiect, să scrii pe înțelesul copiilor, să nu-i bați la cap cu sfaturi, să te raportezi permanent la capacitatea de a înțelege a copiilor din grupa de vârstă căreia i te adresezi. E ușor, ca adult, să te ia valul, să fii prea descriptiv, prolix, prea serios.

Interviu de Ema Cojocaru

INTERVIU CU GEORGIANA CHIȚAC:

„În momentul în care am ilustrat cartea, traversam o perioadă turcoaz”

Georgiana, mi-a plăcut prezentarea ta din interiorul volumului. Mai sunt povești despre tine pe care ai vrea să le adaugi pentru cititorii cărții tale?

Ce mă caracterizează cel mai bine e faptul că nu reușesc să îmi țin ideile în frâu. Din cauza asta fac multe lucruri, nu am timp niciodată să mă plictisesc, iar cea mai mare dorință a mea este să pot trage de timp ca de o gumă mestecată.

Pe lângă scriitor și ilustrator de cărți pentru copii, mai sunt și curator pentru o mică galerie din București dedicată ilustrației și ceramicii (White Flat Gallery) și antreprenor la animini.ro – locul unde ilustrațiile mele se simt bine pe tricouri, felicitări, puzzle-uri și alte obiecte.

Când sunt stresată, îmi place să schimb registrul și atunci creez animale miniaturale din lână împâslită cu acul. De fapt, am creat în jurul meu un întreg univers al animalelor antropomorfe, iar cartea *Cui i-e frică de Scufița Roșie* face parte din el.

De curând, mi-am împlinit una dintre dorințele mele din copilărie – aceea de a avea o expoziție personală la Muzeul de Artă din Constanța. Am reușit lucrul acesta în mai 2023, cu proiectul meu din pandemie, *Les dames de Bucarest* (lesdamesdebucarest.ro). Iar faptul că momentul a coincis cu apariția cărții a dublat cumva infuzia de fericire.

Cum ți-a venit ideea cărții Cui i-e frică de Scufița Roșie? Te atrage reciclarea poveștilor clasice?

În general ideile îmi vin noaptea. Durează mult până mă apuc să le scriu, ca și cum poveștile ar avea nevoie de un moment al lor în care să existe doar în capul meu. Și se așază pe hârtie doar atunci când le-a venit timpul.

Reciclarea poveștilor vechi e atrăgătoare, într-adevăr. Nu pleci la drum cu foaia goală. În același timp, prezintă și anumite constrângeri. Cumva, din combinația celor două ies de multe ori niște lucruri foarte interesante. Dar, în aceeași măsură, îmi place să creez și povești de la zero.

Povestește-ne un pic despre lucrul la această carte. Cum ai ales paleta cromatică? Dar numele celor doi lupișori, Lupiblu și Lopicool?

Legat de paleta cromatică – e simplu, în momentul în care am ilustrat-o traversam o perioadă turcoaz. Acum sunt în perioada magenta, am desenat deja o carte în această gamă, iar uneori sunt pur și simplu gri din cap până-n picioare și atunci desenez mult în creion. Legat de

nume – sincer, nu știu cum altfel i-ar fi putut chema. :)

Cum e să fii și scenarist, și ilustrator? Ți se pare mai simplu sau mai complicat decât să illustrezi povestea altui autor?

Când ești și autor, și ilustrator e mai greu să adaugi o nouă dimensiune textului, pentru că privești totul dintr-o singură perspectivă. Mie cred că îmi plac toate cele trei posturi – să fiu doar autor, să fiu doar ilustrator și să fiu și una, și alta în același timp. Fiecare ipostază are provocările ei. Important e să faci bine ceea ce faci, indiferent de rolul pe care îl joci.

Provocare: desenează-ne un secret.

Va las mai jos un indiciu despre continuarea cărții *Cui i-e frică de Scufița Roșie*.

Interviu de Ema Cojocar

ROST DE POVESTE

Când suntem copii, vacanța de vară e un univers în sine, cu un ritm al ei, special, e perioada în care ne facem amintiri de neuitat, sunt zilele luminoase și fără (prea multe) obligații, în care timpul liber e singura „povară”. E rost de povești noi care să ne însoțească toată viața. Iată câteva cărți proaspăt ieșite din tipar, scrise de autori români hotărâți să facă din vara aceasta o aventură pe cînste.

Autori noi la Editura Arthur

Adriana C. Grigore, *Apă, praf și soare*

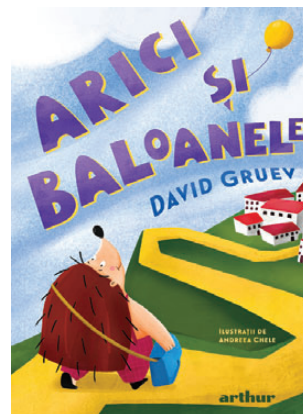
Pentru mulți dintre noi, prima lume a magiei în care am pășit a fost lumea basmelor. Acele povești cu Ilene Cosânzene cu părul de aur, cu cai năzdrăvani care își sfătuiesc stăpânii, ajutându-i să înfrunte cele mai grele obstacole și cu Feți-Frumoși neîn-

fricați, care se iau la luptă cu zmei, balauri, căp-căuni și alte ființe fioroase.

Inspirându-se din lumea basmelor lui Petre Ispirescu, Adriana C. Grigore ne spune povestea a doi frați îngemănați (unul de viță nobilă, celălalt fiul unei slujnice), care au venit pe lume cu puteri miraculoase, dar și urmăriți de un blestem, a cărui dezlegare se luptă să o afle.

Rămâne de aflat dacă, la capătul unei călătorii de-a lungul și de-a latul pământului și după o seamă de peripeții dintre cele mai primejdioase, cei doi voinici, purtând în piept câte o jumătate din același suflet, își vor împlini menirea lor în lume.

David Gruev, *Arici și baloanele*

Primul volum semnat de David Gruev la Editura Arthur ne aduce în prim-plan un arici hotărât să meargă până-n pânzele albe pentru a-și îndeplini visul. Măreția visului pe care-l are Arici încă de când era mic se măsoară în baloane. Baloane muuulte, dar mai ales... neumflate.

Constituția lui de arici, adică platoșa de țepi care-i acoperă spatele, nu îl ajută deloc în mănuierea baloanelor colorate, care-i pocnesc în mână numaidecât. De o duioșie dezarmantă, dar de neclintit în decizia de a obține ce-și dorește, Arici pornește într-o călătorie luuuungă, o călătorie inițiată în urma căreia înțelegem de ce drumul e mai important decât destinația și că niciun vis nu e în van dacă credem în el cu toată ființa, orice s-ar afla la capătul împlinirii lui.

Cu ilustrațiile vesele și pline de gingășie realizate de Andreea Chele, povestea ariciului care tânjește după baloane oferă o mostră de curaj și de speranță în contextul unui destin care pare potrivit.

Titluri mult așteptate

Adina Rosetti, *Cronicile Domnișoarei Poimăine: Misterul orașului Lunivineri*

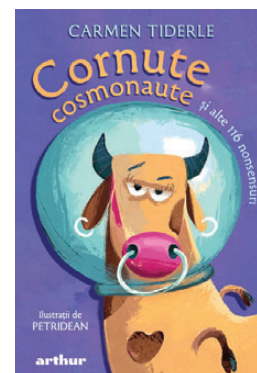
Seria *Cronicile Domnișoarei Poimăine* semnată de Adina Rosetti a ajuns la cel de-al treilea volum, care încheie o călătorie intensă în diversele și complicatele dimensiuni temporale măsurate cu orologii, clepsidre și ceasuri digitale.

Misterul orașului Lunivineri e un volum dens, cu momente pline de suspans, cu decoruri neașteptate, cu personaje ajunse în situații excepționale care te țin cu sufletul la gură și care uneori te amuză, alteori te umplu de îngrijorare.

Eroina, Domnișoara Poimăine, trece dintr-o lume în alta împreună cu Vreodată, hotărâtă să nu se întoarcă în Regatul Timpului fără fiul ei. Ajuns într-un oraș complet diferit față de tot ce cunoaște el, micul Akum învață un nou mod de viață. Între timp, Orașul Etern e cuprins de o maladie neobișnuită, iar Tempus se declară învins și se retrage în turn. Căutările par să nu aibă un final, soluțiile nu se lasă ușor de găsit, portalul care face trecerea între lumi e greu de accesat, dar uneori totul se poate rezolva cu un simplu cuvânt.

Carmen Tiderle, *Cornute cosmonaute și alte 116 nonsensuri*

Ca să nu ne ieșim din ritm după porția zdravă-nă de distracție oferită de volumul *Trecere pentru pitoni*, Carmen Tiderle scoate la rampă o nouă selecție de poezii, tot în duet cu ilustrațiile năzdrăvane ale lui Petridean.

Cornute cosmonaute și alte 116 nonsensuri e o planetă aparte croșetată cu fantezie, umor, cu rime cochete și locuită de personaje șarmante. Găsim aici alături minunate și minunății alăturate: cuvinte, personaje, decor, scene – totul e teribil de bizar, irezistibil de amuzant. Cu îndrăzneală și, mai ales, cu încredere în cititori, autoarea imaginează cu atâta naturalețe situații nemaipomenite, că par mai firești decât firescul: aparatele electrocasnice pun de-o petrecere, văcuțele ajung în spațiu, cartofii joacă cărți, oile joacă în filme horror.

Nu se ferește de cuvinte, nici de scorneli înțelepte, iar poanta e pe deplin regină: „Și dacă vițelul se uită la poartă / Fiindcă-i interesat de design sau de artă?!“

Alina Ioan

INTERVIU CU DAVID GRUEV:

„Cărțile pentru copii sunt adeseori mai inventive și mai inteligente decât cele pentru adulți”

David Gruev, îți dorești să rămâi un personaj învăluit în mister, așa că n-o să te descos prea mult. Ne mai poți spune totuși câteva lucruri despre tine, în afară de faptul că, atunci când alergi, ai un picior mai mare decât celălalt?

Îmi place să fiu învăluit în mister, așa că n-o să mai adaug nimic. Dar asta înseamnă că puteți să vă imaginați atât de multe lucruri despre mine... De pildă: poate am trompă! Nu se știe niciodată.

Povestește-ne pe scurt la ce să ne așteptăm de la Arici și baloanele, dincolo de nepotrivirea pe care o intuim încă din titlu. :)

Arici și baloanele e a opta mea carte de copii și prima care apare la Arthur. Sunt foarte mulțumit de cum mi-a ieșit. Nepotrivirea din titlu e doar locul în care începe povestea, nu cel în care se termină. De fapt, Arici o să aibă succes cu baloanele, dar nu în felul în care ne așteptăm. Pentru asta, trebuie să meargă până în

Ilustratoarea Andreea Chele la Bookfest

capătul celălalt al lumii și să se descopere pe sine. E un film în toată regula.

Prezentarea cărții se termină așa: „unde-și va îndeplini, în sfârșit, marele vis“. De ce ne-ai dezvăluit de la bun început că povestea se va termina cu bine?

Prezentarea e cu schepsis și povestea e mai complicată decât pare la prima vedere. Și, oricum, prezentările cărților nu spun decât doar atât cât e nevoie. Dacă ar spune ce se întâmplă cu adevărat, ar strica tot suspansul.

Mi-ai spus că Arici și baloanele e a opta carte de copii. Ce te determină să scrii literatură pentru copii? E greu, e ușor? Care sunt provocările?

Cărțile pentru copii sunt adeseori mai inventive și mai inteligente decât cele pentru adulți, cel puțin cele pe care le scriu eu așa sunt, și asta pentru că adulții știu deja prea multe lucruri și nu mai au răbdare pentru gâr-gărițe pierdute, pentru lame care își doresc pelerine și pentru arici care visează să vândă baloane. Provocarea principală constă în faptul că uneori e greu, alteori e ușor, și că asta depinde de ceva anume, probabil, dar încă nu mi-am dat seama de ce.

Interviu de Ema Cojocaru

INTERVIU CU ADINA ROSETTI:

„Când anunți că scrii o trilogie, nu prea ai de ales, trebuie să o duci la bun sfârșit!”

Fanii seriei vor fi superbucuroși că apare al treilea volum din Cronicile Domnișoarei Poimăine. Povestește-ne un pic despre ce ne așteaptă în Misterul Orașului Lunivineri.

Și eu sunt superbucuroasă că am încheiat acest proiect, început acum mai bine de opt ani; cu toate astea deja simt un fel de regret și nostalgie, pentru că în toți anii ăștia am locuit, într-un fel, în regatul imaginar al Timpului, iar acum simt că am închis ușa definitiv. Volumul al treilea a fost cel mai complicat și cel mai greu de scris (e și cel mai lung!). Pe de o parte, pentru că nu voiam să mă despart de personaje, pe de altă parte pentru că povestea s-a complicat tare mult și la un moment dat nu mai știam nici eu cum să o descurc. :)

Volumul al treilea e o călătorie nu doar în toate colțurile Regatului Timpului, dar și într-o altă lume, ciudată și misterioasă – Orașul Lunivineri. Aici ajunge Akum, urmat de părinții care-l caută, în această lume supertehnologizată,

Adina Rosetti și ilustratoarea Oana Ispir

unde copiii învață și se joacă doar online, cei mai mulți dintre ei locuind în Centre care urmăresc să-i transforme în cea mai eficientă versiune a lor, ținându-i departe de familie, prieteni și timp liber. Apar o mulțime de personaje noi, surorile Alma și Alba, bunica Maya, cei doi angajați ai Centrului numărul 9, Nunca și Nikdar, și bineînțeles conducătorul orașului Lunivineri, temutul Aldrig, care ascunde însă o istorie tristă.

N-aș vrea să dezvălui prea mult din poveste, mai ales că mi-am dorit să găsesc o rezolvare mai atipică a firelor narative – un final fericit, dar nu în sensul clasic de „toată lumea se reîntâlnește și totul se termină cu bine“, ci m-am interesat mai mult căutările interioare ale personajelor. Acum nu pot decât să sper că le va plăcea și cititorilor!

Simți că ai scris suficient despre timp? Vor mai fi povești cu Domnișoara Poimăine? Una din cititoarele tale se întreba de ce nu există domnul sau doamna Răspoimăine, de pildă – așadar, mai rămân teritorii de explorat.

Simt că am scris chiar *prea* mult, dacă adunăm și cele două cărți pentru copii mai mici, **Domnișoara Poimăine și joaca de-a Timpul** (cea de la care a început totul) și **Crăciunul Domnișoarei Poimăine**. Primesc mereu idei și sugestii de la copii în legătură cu personajele și întâmplările din aceste cărți, dar cred că e bine să lăsăm loc și imaginației cititorilor, care-și pot construi propriile povești. Sigur că întotdeauna mai rămân teritorii de explorat într-un univers imaginar, dar deocamdată cred că o să-mi îndrept atenția către alte zone. :)

Ce a însemnat pentru tine trilogia Cronicile Domnișoarei Poimăine? Te-a schimbat în vreun fel lucrul la această serie?

A fost probabil cel mai complex proiect literar la care am lucrat până acum și totodată un test de răbdare. Când anunți că scrii o trilogie,

nu prea ai de ales, trebuie să o duci la bun sfârșit! Uneori am resimțit presiunea asta, iar când îți pui presiuni scrisul nu prea curge așa cum vrei... Scrisul curge firesc și fluid doar atunci când locuiești cu adevărat în poveste, când reușești ca prin magie să treci granița dintre lumi. Pentru momentele astea sunt recunoscătoare și sper să mai am parte de așa ceva. **Cronicile** mi-au mai adus ceva: o colaborare foarte plăcută cu ilustratoarea Oana Ispir, care a intuit extrem de bine atmosfera poveștii.

Și, nu în ultimul rând, întâlnirile cu copii, în special copii de gimnaziu, un public pe care nu-l cunoșteam foarte bine și care este foarte atent la amănunte și exigent. Am avut discuții extrem de interesante și profunde cu cititorii

seriei, așa că aștept cu mari emoții să aflu cum li se pare finalul.

Vom asculta vreodată pe bune piesele trupei The Leprechauns? :D

La lansarea primului volum, **Vreema Vrajitoare Niciodată**, care s-a întâmplat cândva în decembrie 2019, chiar s-au cântat câteva dintre hiturile trupei. Fratele meu, Alex Stefanescu (muzician și actor), a venit cu chitara și a pus versurile pe niște acorduri – din păcate, nu cred că există vreo înregistrare. Dar mi-ar plăcea mult și mie să merg la un concert adevărat The Leprechauns și să iau un autograf de la solist pe ceasul de buzunar! Dacă aflați ceva, să-mi dați de știre!

Interviu de Ema Cojocaru

INTERVIU CU CARMEN TIDERLE:

„În poezia pentru copii ți-e permis aproape orice”

La ce să ne așteptăm de la volumul Cornute cosmonaute și alte 116 nonsensuri? Sau, cum vine vorba: Toate-s vechi și nouă toate?

Toate-s 117, nu nouă :D, și sunt noi-nouțe, scrise în ultimul an jumătate. Deși e a noua carte, asta da, încerc să nu repet temele poeziilor din celelalte colecții, să fie cât mai diverse și neașteptate. Noutatea, dacă vrei, în **Cornutele cosmonaute** e că ideile sunt un pic mai absurde, de unde și numele de nonsensuri, mă joc mai mult cu cuvintele și sonoritatea lor, și am și câteva limerick-uri – o poezie cu formă fixă din cinci versuri cu mult umor, frecventată rar în română, și foarte des în țara ei încă de când a fost inventată (sau pe-acolo) de englezul Edward Lear acum 200 de ani.

Am scris și pe copertă că în poezia pentru copii ți-e permis orice, sau aproape orice, și asta am făcut în **Cornute**: mi-am dat voie să aberez, să înfloresc cocoșii și să *dezintigrez* tigrii, am pus oile să joace în filme horror și casele, o partidă de fotbal, ba chiar am trimis

văcuțe în spațiu. *Sky is the limit*, cum se zice, și chiar mai mult decât atât, căci cornutele mele ajung în Calea Lactee. Ce caută acolo? Citiți cartea și o să aflați.

Spuneai într-un interviu că n-ai nicio poezie cu cuvântul „termos“. Din câte-mi dau seama, termosul lipsește și din acest volum. Încă te gândești la acea poezie?

Trebuie să-mi mai las cuvinte și pentru volumul viitor. Da, nu m-a inspirat termosul nici de data asta, dar am o poezie cu un vas Ming și o minge și chiar una care se petrece în dulpul cu veselă și vase unde „Tacâmurile au o vorbă: / Nu te băga unde fierbe o oală, / Dacă nu-i oala ta de ciorbă.“

Dezvăluie-ne, te rugăm, care e secretul: cum îți vin ideile astea trăznite? Cum te-ai gândit, de pildă, la arborii de încălțăminte din livada Melindei Melinte? Sau la fotbalet? Sau la Mămbuib?

De data asta, m-am lăsat în voia cuvintelor și-a rimelor, să-mi dicteze ele încotro să mă-n-drept. Zicea cineva, nu mai știu cine, că rimele te eliberează de ce voiai să spui. Ceea ce e fantastic! Da, poate în felul ăsta poeziile nu mai conțin adevăruri mari, idei foarte clare, dar devin o joacă foarte satisfăcătoare cu limbajul atât pentru cel care scrie, cât și pentru cel care o descoperă.

E o bucurie să observi, de exemplu, că în vocabularul bancar sunt multe cuvinte care conțin particula „urs“: sucursală, curs, ramburs șamd. Asta m-a inspirat să scriu despre un urs brun și-un urs polar care, „sătui de strictul necesar“, se duc la bancă să ceară un credit de nevoi și-l și obțin. În Livada Melindei Melinte, cred că am pornit de la santal, am ajuns la sandal și-apoi la copacii botin, mocasin, cizm, espadril... Mămbuibul vine din supărarea mea că sunt foarte puține cuvinte care rimează cu cuib, așa că am inventat unul.

Ai o poezie preferată în acest volum? Care dintre ele a fost cel mai greu de scris?

Am multe. Poezia care dă titlul, *Cornute cosmonaute*, căci pe lângă mult umor, conține și un fel de ars poetica. O bardă și-un creion

de tâmplărie, că totul acolo se leagă perfect. *Răzbunarea turmei 2*, un fel de *Miorița* horror. Poeziile cu diverși Moși Crăciuni, limerick-ul cu lupii. Apoi, *Un tigru* care, deși are doar patru versuri, mi-a luat ceva s-o scriu. Stăteam cu primele două în minte de mult timp și n-aveam nici cea mai vagă idee care vor fi următoarele două. Tot jocul cu cuvintele m-a salvat: tigru, integru, intrigat, dezintegrat, *dezintigrat!!!* „Cică într-o zi în junglă, / Tigrul și-a pierdut o dungă / Și intrigat a zis, citez: / Cred că mă dezintigrez!“ Bună, nu?

Care e procesul tău de lucru? Crezi c-o să te plictisești vreodată să scrii astfel de poezii?

Scriu poezii punct. Ele sunt astfel, cum zici tu, dar sunt și altfel. Și nu mă plictisesc fiindcă mereu caut să fie fresh, diferite de cele de dinainte. De la primele cărți la *Cornute* s-au schimbat multe, dar am păstrat umorul, ireverența și abordarea unor teme pe care nu le-am mai găsit în alte poezii pentru copii. Oricum, la sfârșitul *Cornutelor* scrie VA URMA, deci voi mai scrie cel puțin încă o cânticică. A zecea.

Interviu de Ema Cojocar

INTERVIU CU ADRIANA C. GRIGORE:

„Scriu ce aș vrea eu să citesc”

Bună, Adriana, cititorii Arthur vor să te cunoască, așa că te voi ruga să ne spui câteva cuvinte despre tine.

Bună! Sunt Adriana, am 29 de ani, scriu atât romane, cât și proză scurtă, în principal fantasy, dar și sci-fi. Pasiunea pentru folclor m-a prins din neant prin facultate și încă nu mi-a dat pace. Am crescut singură la părinți, într-o curte cu trei vișini, un câțel și mult prea multe pisici. M-am apucat de scris pe la 12 ani, iar de-a lungul anilor am încercat și desen, pictură, modelaj, și mult fotografiat de ierbotenii. La unele mai revin din când în când. Mai nou, îmi place să croșetez și să fac puzzle-uri cât ascult cărți audio. Culoarea mea preferată este o amestecătură de verde cu liliachiu.

Am aflat că una din sursele de inspirație pentru Apă, praf și soare au fost basmele lui Petre Ispirescu. Eu m-am gândit și la Prinț și cerșetor. Cum ți-a venit ideea acestei cărți? Ești pasionată de reciclarea vechilor povești?

Ideea mi-a venit aproape din întâmplare. Mă uitam peste niște basme pentru un alt proiect când am dat peste *Luceafărul de ziua și luceafărul de noapte* de Petre Ispirescu, care mi-a pus atâtea semne de întrebare, încât m-am apucat de scris chiar din seara aceea. În cazul meu, poveștile se nasc adesea din nelămuriri.

Mereu mi-au plăcut repovestirile de orice fel, dar nu știu dacă aș spune că acestea „reciclează” versiunile vechi. Am impresia că unii oameni se tem de repovestiri pentru că le văd ca pe o încercare de a înlocui „originalul”, dar adevărul e că toate versiunile acestea nu pot exista decât simultan.

Desigur, când e vorba de povești bazate pe basme și folclor, mai ales, e nevoie de un ochi critic, ca să nu trecem cu vederea și să repetăm unele idei și stereotipuri influențate de prejudecățile trecutului (îndepărtat sau nu). Pe cât par de universale, basmele pot fi uneori și alienante pentru unii dintre noi. Însă cred că asta este punctul forte al repovestirilor: că putem rămâne doar cu lucrurile care încă ne reprezintă și să rescriem restul.

Am aflat că Apă, praf și soare este prima ta carte pentru copii. A fost mai ușor sau mai greu de scris față de literatura pentru adulți? Care au fost provocările?

Nu cred că am un proces atât de diferit când vine vorba de literatura pentru copii față de cea pentru adulți. De obicei, nu asta este prima distincție pe care o fac când mă apuc de scris, ci mă gândesc la gen, la personaje, la tematică, la

locurile în care vreau să se desfășoare acțiunea. Uneori, îmi dau seama până la sfârșit ce audiență aveam în minte, dar de cele mai multe ori, îmi place să cred că scriu pentru toate vârstele.

Cu toate acestea, pentru *Apă, praf și soare* am folosit un ton mai răspicat de basm, care a fost o provocare în sine, la o vreme când scriam mai mult în engleză. Alte provocări au venit apoi în etapele de editare, când am început să mă gândesc: „Oare eu m-aș plictisi la partea asta? Dar la asta? Ce m-ar fi preocupat cel mai mult acum vreo șaispe ani?”. Aici pot spune că am luat în calcul și vârsta când mă gândeam la cititori.

În general, însă, întrebarea pe care mi-o pun cel mai des în timp ce scriu este „Ce aș vrea eu să citesc?” și țin pumnii să mai existe și alți cititori ca mine.

Interviu de Ema Cojocaru

INTERVIU CU ALEX MOLDOVAN:

„E important să te conectezi la universul mental al adolescenților”

Ce te-a motivat să ieși din lumea Olguței și a povestirilor pe sub bancă pentru a scrie o trilogie young adult?

Deocamdată nu-i tocmai o trilogie, dar sper să ajungă când va fi mare :D. Pentru că mă plictisesc foarte repede, am simțit nevoia unei schimbări. După ce am scris aproape zece ani pentru cititorii de gimnaziu, mi-am zis că a sosit momentul să mă adresez și adolescenților, mai ales că asta e o zonă în care, din păcate, nu prea există cărți de autori români. Am mari emoții, pentru că publicul căreia i se adresează e unul foarte pretențios, care are la dispoziție mii de cărți scrise de autori consacrați, pe care le pot citi fie traduse în română, fie direct în engleză, și care se află doar la un clic distanță.

Povestește-ne pe scurt la ce să ne așteptăm de la Casa, noul tău roman.

E o distopie a cărei acțiune se petrece în România anului 2045. Pentru că am spus

distopie, e limpede deja că lucrurile nu vor sta prea roz. Personajul principal e Tara Medinski, o fată de 18 ani care, spre surprinderea tuturor, se trezește cooptată în Consiliul celor 301, forul care conduce țara. Nimic n-o recomandă

pentru un asemenea post, dar, pe de altă parte, nimic nu este ceea ce pare în această lume din viitor. Lucrurile se complică pe măsură ce începem să aflăm secretele din spatele castei conducătoare, iar pe fundalul intrigilor politice care susțin romanul există și o poveste romantică. Sper că a ieșit o carte interesantă, abia aștept să aflu primele păreri ale cititorilor.

După ce am citit prezentarea și câteva pagini din primul volum, m-am întrebat dacă Tara Medinski e o versiune adolescentă a Olguței. Fanii Olguței pot să spere că o vor regăsi, sub o nouă formă, în Casa?

N-am gândit-o așa, dar dacă cititorii o vor identifica cu Olguța, pentru mine e în regulă – mai ales că am tot amânat să scriu volumul patru din serie. Dacă stau să mă gândesc bine, publicul care a citit seria *Olguța* a crescut între timp și va putea trece direct la acest prim volum al trilogiei, care se adresează cititorilor de peste 14 ani.

După părerea ta, ce ingrediente trebuie să aibă un roman YA pentru a-l cuceri pe un cititor adolescent?

Din fericire, nimeni nu cunoaște ingredientele oricărei cărți de succes, altfel am fi copleșiți de lectura prea multor capodopere. Sunt totuși câteva lucruri pe care e bine să le ai în vedere când te adresezi adolescenților. Primul, și cel mai important, e să încerci să te conectezi la universul lor mental, în măsura în care lucrul ăsta e posibil, și să cunoști măcar

câteva dintre temele care îi preocupă. E greu pentru un adult să pătrundă în mintea unor tineri și cred că una dintre căi e să nu fi părăsit niciodată de tot lumea ciudată și fascinantă care e adolescența. Apoi e musai să scrii o carte interesantă, *whatever that means*, pentru că la vârsta asta n-are nimeni chef de cărți plictisitoare, deci trebuie să-ți calibrezi eforturile în așa fel încât să nu-ți pierzi cititorii pe drum.

Tu citești literatură YA? Ne poți recomanda cinci cărți YA foarte mișto?

Da, am început să citesc tot mai mult YA în ultima vreme, la început din curiozitate și apoi din plăcere, și o să recomand câteva cărți care mi-au plăcut: *Secera*, de Neal Shusterman, *Intet*, de Janne Teller (dacă nu vă descurcați cu daneza, o găsiți în engleză sub titlul *Nothing*), *Jocurile foamei*, de Suzanne Collins, *Tabăra*, de Louis Sachar, *Și soarele e o stea*, de Nicola Yoon.

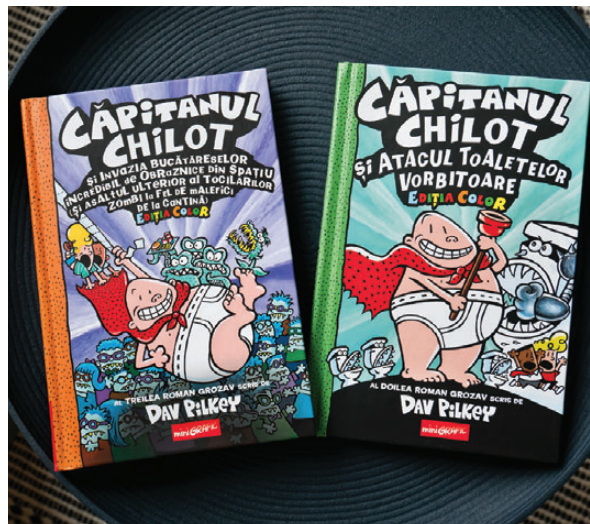
Interviu de Ema Cojocaru

TRA-LA-LAAAA! NOUȚĂȚI DE LA MINIGRAFIC

A sosit și multășteptata vacanță de vară și, ca orice cititor care se respectă, îmi imaginez că o să aveți nevoie de cărți noi pe care să le luați cu voi la munte, la mare, în satul bunicilor sau peste hotare. Pentru că, nu-i așa, oricât de grozav ar fi să aveți tot timpul din lume, oricât v-ați juca, oricât ați explora, la un moment dat tot vine vremea pentru o mică pauză. Și nimic nu e mai îngrozitor decât o pauză în care îți dai seama că n-ai ce citi! Dar nu vă face griji, am pregătit destule romane grafice pentru vara care vine. Doar să aveți suficient loc în bagaje. ;)

Tra-la-laaaa! Ați auzit? Ce să fie oare? Aha, e strigătul de luptă al Căpitanului Chilot. Cum, cine e *Căpitanul Chilot*? Ei, n-o să vă stric toată surpriza, vă zic doar atât: e cel mai

amuzant și neconvențional supererou. La miniGrafic au apărut deja trei cărți cu acest personaj simpatic, una mai trăsniță decât cealaltă: *Aventurile Căpitanului Chilot*, *Invazia Bucătăreselor Incredibil de Obraznice din Spațiu* și *Atacul Toaletelor Vorbitoare*.

Ca să vă faceți o idee, într-un volum toaletele din școală se trezesc la viață și vor să-i înfulece pe toți, elevi și profesori la grămadă. Iar în alt volum, niște extraterestri malefici încearcă să cucerască Pământul și pare că vor reuși.

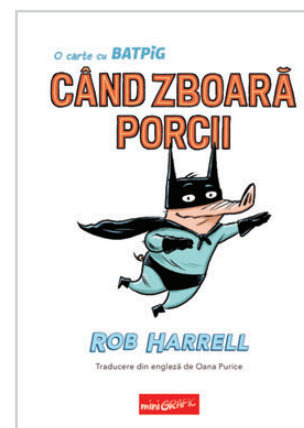
Răsturnări de situație, umor, personaje de neuitat – cam asta vă așteaptă în seria cu Căpitanul Chilot. Puterea elasticului fie cu voi!

Dacă vă era dor de **Dog Man**, vă dau de veste că cel mai bun câine-polițai s-a întors! În al patrulea volum din serie, Dog Man devine un star de cinema... mă rog, ar fi putut deveni dacă n-ar fi stricat platoul de filmare și n-ar fi

dat totul peste cap. Dar știți cum e Dog Man, polițaiul cu cap de câine: are un suflet maaare, însă belelele se țin scai de el. Iar dacă își bagă coada și Petey Motanu', cel mai mare dușman al lui, e clar că se lasă cu scânteii și hohote de râs.

Un supererou nou își face apariția la mini-Grafic. În viața de zi cu zi îl cheamă Gary și e un porcușor cuminte, care adoră sandviciurile și băile cu nămol. Dar în clipa în care orașul în care locuiește e amenințat de răufăcători – de pildă o șopârlă uriașă, care zdrobește totul în cale, sau o măcelăreasă țicnită, care vrea să pună stăpânire pe oraș –, Gary își pune costumul de supererou și se

transformă în **Batpig**. Dacă adăugăm în ecuație un verișor mai mic super energic, un prieten pește care nu poate să țină niciun secret și o prietenă liliac căreia îi e frică să zboare, vă asigur că iese o carte super amuzantă!

Seria **Bone** a ajuns la al treilea volum, *În mijlocul furtunii*. Casa bunicii Ben e aproape gata, Lucius se hotărăște să se întoarcă la taverna lui, iar ghinioanele se țin lanț de verii Bone. O să aflați ce mai pun la cale șobomonștrii și o să vă amuzați de poeziile de dragoste ale lui Fone Bone. În plus, un secret bine păstrat va ieși la iveală. O continuare de neratat!

Dacă vă era dor de ilustrațiile Rainei Telgemeier, la miniGrafic urmează să apară primul volum din **Clubul Bonelor**. Este una dintre seriile cele mai îndrăgite din literatura pentru copii și adolescenți, iar Raina a adaptat grafic primele patru volume. În primul volum, *Ideea grozavă a lui Kristy*, o să le cunoașteți pe cele patru prietene care au înființat Clubul Bonelor. Nu e deloc ușor să ai grijă de copii și nu e deloc ușor să fii o prietenă bună. La fel ca în viața adevărată, fetele se supără, se împacă, iar povestea lor ne oferă o lecție importantă despre prietenie.

Ioana Vîlcu

5 NOUTĂȚI PENTRU ADOLESCENȚI DE CITIT ÎN ACEASTĂ VARĂ

TBR-ul unui cititor se schimbă constant, mai ales pe durata verii, când ar începe zece cărți în același timp și ar alterna constant genurile literare. Însă nu vă faceți griji – we got you covered! V-am pregătit un wishlist cu cinci cărți cât se poate de diferite, dar la fel de captivante.

Casa. Cartea întâi, Alex Moldovan

Lumea Tarei Medinski se dă complet peste cap când, după o zi începută cum nu se poate mai prost – cu fața lipită de asfaltul fierbinte și „complimente” atent alese din partea hărțuitorilor, astfel încât să nu fie amendați –, este adusă în Casă, reședința oficială a Președintelui, unde îl întâlnește pe Părintele Națiunii. Însă raiul nu-i nici pe departe rai. Pe lângă faptul că nu-și găsește locul în Casă și le

scoate din minți pe toate doamnele care o testează, o provoacă și o antrenează constant, Tara trebuie să decidă în scurt timp din ce facțiuni vrea să facă parte – Constructorii, Războinicii sau Economistii – și în cine poate să aibă încredere. Fiindcă nimic nu e ceea ce pare a fi, iar trecutul o va ajunge curând din urmă: nimeni nu a uitat cine este tatăl ei. Sau ce a făcut.

Iarna vrăjitoarei, Katherine Arden

Poate că iarna pare în acest moment foarte îndepărtată, însă soarele arzător nu o să ne împiedice să savurăm deznodământul seriei „Ursul și privighetoarea”. Vasea a simțit pe propria piele atingerea de gheață a zăpezii și îmbrățișarea pârjoliitoare a flăcărilor, însă acum se află într-un impas: trebuie să găsească o cale de a intra în Miezul Noptii după Morozko și să-și țină o promisiune veche, în timp ce amenințarea războiului iminent naște sentimente întunecate în sufletele bărbaților ahtiați după victorii și vărsare de sânge. **Katherine Arden** împletește cu măiestrie destinele personajelor astfel încât, până în ultima clipă, să nu știți cine o să facă sacrificiul suprem și de ce anumite convingeri și credințe nu

pot să fie destrămate nici măcar de un strigăt de ajutor și de o scânteie de magie, dătătoare de viață într-o luptă ce se va solda cu nenumărate morți, regrete și despărțiri sfâșietor de emoționante.

Rezistență, Jennifer A. Nielsen

Trei cuvinte o să vă rămână întipărite în memorie: *Iubirea este rezistența*. Deși **Jennifer A. Nielsen** nu împlânzește defel atrocitățile comise de naziști și conturează în detaliu atmosfera de teroare, suspiciune și disperare din timpul Holocaustului, povestea luptătorilor din ghetoul Varșoviei, care au rezistat mai mult decât toată Polonia împotriva invaziei germane inițiale, este plină de mândrie, prietenie, dragoste și dureros de multă speranță. Alături de Chaia, o curieră neînfrică și o reprezentantă a sutelor de luptători de rezistență care au existat în realitate, și Esther, o eroină mândră și curajoasă în pofida lucrurilor îndurate din pricina părinților și a trecutului ei, tinerii cititori vor descoperi o poveste emoționantă și zguduitoare despre ororile războiului, loialitate și credință, în care numeroși eroi implicați în Rezistența evreiască vor rămâne veșnic anonimi.

Fiori, Delia Marc

Uneori, dragostea e înșelătoare, capricioasă și imprevizibilă. Bianca are inima frântă, crede cu tărie că banii nu aduc fericirea și a rămas cu un gol în suflet, după ce i-a fost trădată încrederea. Își dorește cu ardoare să găsească persoana potrivită pentru ea, dispusă să-i ofere oricând o îmbrățișare, după ce a tânjit atâta vreme după afecțiune. În cele din urmă, alege să lase toate îndoielile deoparte și să-i ofere o șansă misteriosului Tudor, care o privește mereu cu ochi blânzi și pare incapabil să o rănească. Pe măsură ce sentimentele ei față de el cresc, dându-l uitării pe Rareș, băiatul bogat din pricina căruia a adormit nenumărate nopți plângând, își dă seama că aproape toți cei din jurul ei au ceva de ascuns și că iubirea capătă diferite înțelesuri când ești dispus să închizi ochii, să manipulezi sau să minți cu nerușinare.

Ruine, Miruna Șmit

Debutul Mirunei Șmit ca autor de bandă desenată ne poartă prin ținuturi aride și zone unde sălbăticia naturii ascunde făpturi la fel de neîmblânzite, apoi ne îndrumă pașii prin peșteri cu intrări secrete și de-a lungul unor târmuri periculoase, bântuite de monștri, stafii și alte ființe născute din imaginația artistei, iar la finalul drumului ne abandonează într-un loc imposibil de descris – o enigmă în sine, pe care cititorii vor încerca să o elucideze cu ajutorul ilustrațiilor bogate în detalii, create cu tușe îndrăznețe și nuanțe șterse, care reușesc să tempereze finalul parcă desprins dintr-un film de groază. Aventura protagonistei curajoase, care-și înfruntă constant temerile și trăiește parțial în trecut, are drept scop găsirea Orașului Pierdut. Instinctul supraviețuirii o salvează pe parcursul unei călătorii îndelungate, iar unele momente surprinse de autoare ne duc cu gândul la celebra serie de jocuri *The Witcher* sau la legendara sabie Excalibur.

Simona Stoica

#PARERIDELACITITORI

Recomandări de cărți pentru copii de la cititorii de pe Instagram

@labirintulcupovestis
Shaun Tan, *Regulile verii*

☀️ O carte pe care o ador, o bijuterie bizară și suprarealistă cu accente întunecate, însă vibrantă, ce oferă în cuvinte foarte puține (sub formă de reguli) și ilustrații superbe o poveste a cărei interpretare rămâne la latitudinea cititorului.

☀️ Cu o atmosferă aparte ce aduce aminte de pictura metafizică a lui De Chirico și detalii care structurează un fir narativ și posibilități multiple de interpretare, este perfectă pentru

orice vârstă și pentru oricine este atras de straniețea lumii visului și a inconștientului (și prietenii cărora le-am dăruit-o confirmă!).

☀️ Cartea face parte din colecția Vlad și cartea cu geniu a editurii Arthur, colecție care merită urmărită, au selecții foarte bune! Felicitări @carteacugenius

@povestileluidragos
Philip C. Stead & Erin E. Stead, *Amos e răcit*

Dragoș a prins o viroză, așa că e vremea pentru... 🍷 Amos e răcit 🍷

🐘 Mă întrebam de ce nu a fost tradus și numele personajului principal, odată cu conținutul cărții, ci doar scurtat (originalul fiind „Amos McGee”). După primele citiri am înțeles. E ușor de reprodus.

Ce a învățat Dragoș din ea?

- ✓ E ok să fii răcit și să te simți slăbit.
- ✓ Nu ești singur când îți e greu. Prietenii și apropiații sunt acolo la nevoie.

- ✓ Autobuzele sunt numerotate și diferite. Cel din carte i-a confirmat că, uneori, autobuzul care a ajuns în stație poate să nu fie „bun”.
- ✓ Dacă ne spunem „noapte bună” nu înseamnă că ne despărțim, ci putem apoi să dormim împreună sau aproape unii de ceilalți.
- ✓ Când ești răcit, un balon roșu îți poate aduce bucurie.

Maria, @maria.si.cartile
Katherine Applegate, Ivan cel fără de seamă

E o carte din care învățăm să facem ce vrem, să devenim ce dorim, să nu renunțăm niciodată la

visul nostru. Mai învățăm ceva: animalele au nevoie de dragoste, au nevoie de mediul în care au crescut sau au trăit până la un moment dat. Acasă e acasă pentru fiecare viețuitoare de pe pământ și ar trebui să nu uităm asta. ❤️ 🏠

Iasmina, @mina._reads
Pam Muñoz Ryan, Trandafirii din Mexic

🌹 O poveste despre pierdere, schimbare și adaptare; o poveste despre rasism și discriminare; o poveste despre cum poți avea totul când nu ai nimic. Așa se descrie eu cartea.

🌹 Personajul principal mi s-a părut enervant și îngâmfat uneori, dar eu zic că a evoluat și s-a descurcat destul de bine, având în vedere prin tot ce a trecut.

🌹 Mi-a plăcut partea de istorie și mi s-a părut că prezintă mai bine cultura mexicană decît alte cărți de la care m-aș fi așteptat să o facă și n-a fost așa.

🌹 A fost o carte plină de momente emoționante și adevăruri dureroase, cu personaje puternice care pot depăși orice împreună. O

recomand elevilor de gimnaziu, dar și persoanelor ca mine cărora le place să se simtă copii din când în când.

Ralu, @rulotacupovesti Sun-Mi Hwang, *Găinușa care voia să zboare*

🐣 O poveste emoționantă despre o mamă adoptivă, găinușa Muguraș. Muguraș a avut un vis: și-ar fi dorit să cadă cloșcă și să facă pui. În schimb, îngrijește un ou găsit și devine mama unui puișor de rață. O alegorie frumos construită. Muguraș face tot ce e „găinește” posibil să-și crească puiul în siguranță, să-l ferească de pericole. Viața e dificilă, ea e o mamă singură și e respinsă de cei din jur. Așa cum e și firesc, puiul ei se desprinde și zboară de lângă ea. Iar dacă va reuși și ea să zboare, veți afla citind cartea.

🐣 O poveste despre dragostea necondiționată, puterea de sacrificiu, prietenie, bullying. O carte pentru copii, bună și pentru cei mari. Multe mame se vor regăsi în povestea lui Muguraș.

Mulțumesc @simona._suciu pentru recomandare. ❤️ „Momentele importante din viață nu durează o veșnicie.”

@books.and.nutella J.K. Rowling & Jim Kay, *Harry Potter. Un an magic*

„Un an magic” conține câte un citat din volumele Harry Potter pentru fiecare zi din an. Am cartea din aprilie și mă bucur în fiecare zi citind citatul zilei. Fragmentele nu sunt luate într-o anumită ordine, dar e menționat volumul și capitolul din care fac parte. Avem și ilustrații foarte faine pe fiecare pagină.

M-am bucurat că azi, 25 mai, tocmai de ziua mea, avem citat din „Camera Secretelor”, volumul meu preferat. 🌸

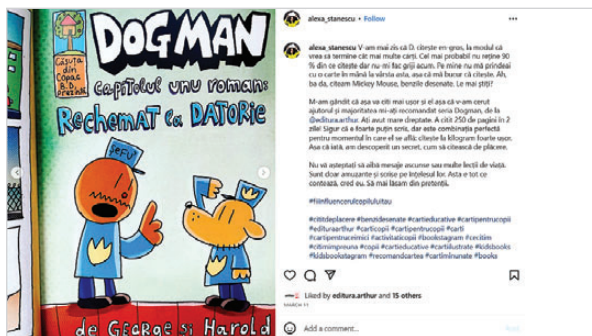

Alexa, @alexa_stanescu Dav Pilkey, seria *Dog Man*

V-am mai zis că D. citește en-gros, la modul că vrea să termine cât mai multe cărți. Cel mai

probabil nu reține 90% din ce citește, dar nu-mi fac griji acum. Pe mine nu mă prindeai cu o carte în mână la vârsta asta, așa că mă bucur că citește. Ah, ba da, citeam Mickey Mouse, benzile desenate. Le mai știți?

V-am cerut ajutorul și majoritatea mi-ați recomandat seria Dog Man, de la @editura.arthur. Ați avut mare dreptate. D. a citit 250 de pagini în 2 zile! Sigur că e foarte puțin text, dar este combinația perfectă pentru momentul în care se află el: citește la kilogram foarte ușor. Așa că, iată, am descoperit un secret: cum să citească de plăcere.

Ally, @allyandthebooks
Kazu Kibuishi, Amuleta. Păstrătoarea pietrei #1 și Amuleta. Blestemul pietrei #2

📖 Astăzi vorbim despre aceste două romane grafice. Sunt traduse la @editura.art.grafic și, ca de obicei, aceștia au făcut o treabă minunată

atât din punct de vedere al ilustrațiilor, cât și al traducerii.

🌀 Începutul primei cărți m-a șocat puțin și, cum sunt foarte sensibilă, am vărsat niște lacrimi, că doar am stoc nelimitat.

🌀 Nu m-am conectat foarte bine cu personajele pe parcursul acțiunii, care nu m-a prins prea tare. Cei doi protagoniști mi-au plăcut extrem de mult, totuși. Nu știu de ce am avut impresia că seria nu este pentru mine. Apoi...

🌀 Volumul doi m-a surprins plăcut!!! M-am atașat de Emily și de Navin, iar relația strânsă dintre ei m-a emoționat foarte, foarte mult.

🌀 Dacă precedenta nu reușise, cartea aceasta m-a făcut să trăiesc fiecare moment laolaltă cu personajele și să aștept deznodământul cu sufletul la gură.

🌀 Am înțeles că s-a tradus și volumul numărul trei, pe care vreau neapărat să pun mâna. 😊

#PARERIDELACITITORI

Recomandări de cărți pentru adolescenți de la cititorii de pe Instagram

Maria, @read_with_mary01
M.T. Anderson, *Feed*

Care este ultima carte citită de la care nu vă puteți lua gândul? În cazul meu acea carte ar fi „Feed”. Încep prin a-i mulțumi Carinei @readsmoon pentru că a citit-o împreună cu mine. De asemenea, țin să îi mulțumesc pentru discuția de după și sper să mai citim și alte cărți împreună ❤️.

În primă fază, reacția mea a fost „Ce Doamne iartă-mă citesc aici?”. Cel puțin prima parte a cărții este haotică. Apoi avem limbajul care îți dă dureri de cap. Din acest motiv poate fi greu să înaintezi cu lectura și poți fi tentat să o abandonezi.

Dacă în schimb te decizi să îi dai o șansă, la o privire mai atentă realizezi că „Feed” este o carte mai profundă decât pare. Probabil nu te vei simți deloc confortabil în lumea creată de Anderson, dar nici nu trebuie. Ne arată un viitor

(foarte „Jetsons” like) în care oamenii sunt conectați la Feed și fiecare reprezintă un profil de marketing. Societatea și cultura au decăzut, în pofida evoluției tehnologiei, lucru vizibil și prin prisma vocabularului personajelor. Începutul cărții în sine este cel care reprezintă încercarea adevărată. Ulterior a fost greu să las cartea din mâini, în pofida limbajului folosit. Cred că tocmai prin acest limbaj reușește să sublinieze anumite lucruri. De la mine a primit 4 stelute, pentru mesaje și idei.

@girl.online.21

Andrew Tsyaston, *Viața pe înțelesul tuturor*

CIOC

CIOC

A sosit viața!

Cartea aceasta mi-a oferit o porție copioasă de râs! Atât de adevărate sunt scenele din ea încât îți vin să râzi și să plângi în același timp. Nici nu trebuie să îi fac o prezentare, las câteva pagini și decideți voi cum tratați problema! I loved it. ❤️

@inefabil.ro

Gavriel Savit, *Anna și Omul Rândunică*

Anna și Omul Rândunică este un fel de basm ascuns cu grijă într-un coșmar. Urmărind evenimentele din 1939 petrecute în Polonia, autorul aruncă o mică domnișoară în mijlocul rușilor și germanilor care invadaseră țara, presărând în calea ei o multitudine de provocări.

Citind povestea Annei, mintea mea a făcut imediat o paralelă cu filmul „La Vita e Bella”,

o capodoperă cinematografică fără egal. Modul în care elementele înconjurătoare sunt transformate în frânturi de poveste, călătoria lor văzută ca un joc în doi, felul în care el o apără de cruzimea adevărului, până la un punct – toate acestea mi-au părut teribil de familiare.

Rămasă pe străzi după ce tatăl său, profesor de lingvistică, a fost arestat, Anna ajunge să fie luată sub aripa unui străin cu degete lungi și inimă mare, un individ misterios ce pare a vorbi toate limbile pământului, inclusiv cea a păsărilor, pe care-l va numi „Omul Rândunică”.

@bookfluent_readingiscool

Daniel Keyes, *Mințile lui Billy Milligan*

Pe 27 octombrie 1977, poliția îl arestează pe Billy Milligan, în vârstă de 22 de ani, sub acuzația de răpire, viol și jefuire a trei studenți. Billy are diverse antecedente penale și împotriiva lui există dovezi copleșitoare, dar în timpul raportului psihiatric solicitat de apărare iese la iveală un adevăr șocant: Billy suferă de o foarte gravă tulburare de identitate disociativă. În

mintea lui „trăiesc“ până la 24 de personalități distincte, care interacționează între ele, preiau din când în când controlul și îl împing pe Billy să se comporte într-un mod imprevizibil.

📖 Această carte este descrierea reală a vieții lui William Stanley Milligan, primul individ din istoria Statelor Unite care a fost găsit nevinovat de crime grave din cauza nebuniei, ca având tulburare de personalitate multiplă sau tulburare de identitate disociativă.

📖 Este o poveste care captează cititorul de la început până la sfârșit și o sursă de informații pentru cei care doresc să afle mai multe despre tulburarea de identitate disociativă.

Elena, @elena.s.books

Sabaa Tahir, *Elias și spioana Cărturarilor*. O torță în noapte

? 🔥 ? Cum procedați atunci când trece prea mult timp de când ați citit volumul anterior? Recitiți, răsfoiți sau pur și simplu vă amintiți tot?

🔥 „Elias și spioana Cărturarilor“ e o serie absolut minunată, din păcate prea puțin cunoscută. Am citit primul volum în urmă cu doi ani și jumătate și acum regret că am lăsat atâta timp să treacă, seria asta nu merită amânare.

🔥 Povestea este relatată din trei puncte de vedere: Elias, Laia și Helene. Inițial am fost sceptică în privința lui Helene, de fapt nu voiam să știu prea multe despre ea, dar autoarea știe ce face și mă bucur că nu a omis-o.

🔥 Cu personaje noi, cu întorsături de situație, cu lupte crâncene, trădări, crime, aliați, conducători tirani, personaje supranaturale, magie și un strop de dragoste, toate acestea formează o serie fantasy de neratat.

Simona, @secretelesimonei

Nina LaCour, *Suntem bine*

📖 Este o lectură lejeră, dar plină de încărcătură emoțională. Este o carte extrem de sinceră, cumva tristă și are o poveste cu o fragilitate mai rar întâlnită.

📖 Cu toate că nu este o carte chiar pe stilul meu, mi-a plăcut să o citesc și mi-a reamintit despre importanța apropierii de familie și cei dragi de care ne-am îndepărtat din diverse motive. Curajul este important pentru a înfrunta diverse situații dificile din viață, iar povestea lui Marin, Mabel și Tataie e plină de umanitate și te copleșește în special dacă ai trecut prin momente de cumpănă în viața ta.

Andreea, @deea_reads.10
Nicola Yoon, *Absolut tot*

Maddy suferă de o boală care este pe cât de rară, pe atât de faimoasă. 😞 De 17 ani nu a mai ieșit din casă, iar singurele persoane pe care le vede sunt mama ei și asistenta care are grijă de ea. Într-o zi, în fața casei vecine parchează o camionetă. Curioasă, Maddy se duce la fereastră, iar atunci îl vede pe el. 😲 Îmbrăcat tot în negru, înalt și cu un fes pe cap. El este Olly, iar cei doi nu-și mai pot lua privirea unul de la altul. 😊 Dar vor ajunge ei să fie împreună?

Acum 3 ani am citit „Și soarele e o stea“, care nu m-a prins atât de mult și care într-un fel m-a dezamăgit. Așa că aveam dubii în ceea ce privește altă carte de Nicola Yoon, dar când Ana @bookishanna._ a decis să fie cartea lunii februarie, am zis să îi dau încă o șansă Nicolei. 😊 Sinceră să fiu, a meritat, pentru că mi-a plăcut mult mai mult decât „Și soarele e o stea“. Relația dintre Maddy și Olly, care are un viitor incert, și nebuniile lui Maddy pe care le face din dragoste m-au determinat să continui și, până să-mi dau seama, am terminat cartea. 😊

Magda, @the.girl.behind.books
Erin Morgenstern, *Marea fără stele*

Un basm YA întortocheat și misterios, perfect pentru cei care iubesc poveștile 🗝️🐝🔪

Lumea creată de Erin Morgenstern e absolut magică și amețitoare: o bibliotecă subterană străveche, uși care se deschid spre locuri imposibile, un Port fermecat care dă la o mare fără stele și orașe subpământene abandonate, populate doar de povești uitate, oase și miere. 🍯

Pentru mine a fost basmul perfect. Straniu, încălțit, seducător, populat de personaje bizare, dar care ți se cuibăresc în suflet – o fetiță care nu e iepure, un hangiu iubit de Lună, un șoricel care a salvat inima Sorții, acoliți fără limbă, gardieni primejdioși, regi Bufniță, sculptori de povești, călători rătăciți în timp, piraiți și îndrăgostiți.

Am regăsit scriitura fermecătoare de care m-am îndrăgostit în „Cercul nopții“, descrierile cu iz de poezie și atmosfera vrăjită, care dă dependență.

Inițial am fost derutată de multitudinea de povești care se împletesc, dar pe măsură ce m-am adâncit în carte, piesele puzzle-ului au început să se așeze la locul lor, iar imaginea finală a meritat din plin așteptarea. ❤️

„Și nicio poveste nu se sfârșește cu adevărat cât timp este povestită.“

@miau.timp
Linda Williams Jackson, *Miezul nopții fără lună*

📖 O incursiune în istoria tristă și inumană a afro-americanilor.

🌙 Mississippi, 1955. Născută în Mississippi, cu pielea prea închisă la culoare, Rose se străduiește să își găsească drumul spre o viață mai bună prin școală. La cei 13 ani ai ei, visează să scape de prășit bumbacul, să continue studiile și să migreze în nord unde toți oamenii ca ea reușesc să ducă o viață mai bună.

🌙 M-a impresionat în mod special prietenia dintre Rose și Aleluia, subiectele de natură politică și socială pe care le tratau cu gravitate, pe ascuns, ca niște oameni mari. Visele și promisiunile îndrăznețe pe care și le împărtășeau.

🌙 Autoarea a făcut o treabă grozavă în a contura caracterul personajelor, în a transpune atât farmecul cât și temerile specifice vârstei și categoriei sociale (ce urât sună asocierea aceasta de cuvinte).

🌙 Recomand cu căldură cartea oricui dorește să aibă o înțelegere mai bună a ceea ce înseamnă istoria oamenilor de culoare, a suferințelor inimaginabile prin care au trecut și, din păcate, încă mai trec.

ADRIANA MOCA DESPRE ARTHUROTECA JUNIORILOR

Ilustrațiile și animațiile proiectului au fost realizate de Ioana Văllimărescu.

Arthuroteca Juniorilor este un proiect de încurajare a lecturii pentru copii și un mod de a sărbători 15 ani cu Editura Arthur. A început cu un concurs pentru copii și a continuat cu cinci ateliere de lectură cu voce tare la care au participat cinci cititori: Mara Cuciureanu (11 ani), Matei Bâcu (10 ani), Sofia Mincă-Borțun (11 ani), Alex Buzoianu (11 ani) și Raluca Oncica (13 ani).

Când citim cuiva ne oferim pe noi înșine, timpul, emoția și prietenia noastră.

Adriana Moca

Atelierele au fost moderate de actrița Adriana Moca și s-au desfășurat la Seneca Anticafé în perioada 1 februarie – 1 martie. Proiectul s-a finalizat cu o sesiune de înregistrări audio, care acum pot fi ascultate pe canalul de Youtube al Editurii Arthur. Fragmentele au fost alese atât din cărțile autorilor români contemporani, cât și din titluri îndrăgite care au apărut în colecțiile: Smart Blue, Funny Green, Red Adventure, Classic Yellow, Violet History, Orange Fantasy și Arthur Gold.

Marcia Marin: *Să-ncepem cu latura de Șeherezadă a actriței Adriana Moca. Când ai început să-ți iei acest rol în serios?*

Adriana Moca: Am iubit-o pe Șeherezada de la prima lectură a celor *1001 de nopți*. S-a întâmplat demult, în copilărie. Imaginea ei s-a confundat apoi, mereu, cu cele două figuri feminine importante din viața mea – mama și bunica maternă, care au contribuit enorm la devenirea mea, la credința în adevărul poveștilor. Ca actriță, am fost mereu un soi de Șeherezadă, prin cuvintele și ideile dramaturgilor. Apoi, am conceput o emisiune radio la Smart FM, prin 2007-2008, bazată pe fragmente din literatura universală, cărți despre care nu se mai vorbește în mass-media. Și nici în școală, ocupată cu o programă destul de aridă, față de ce știam eu că ajută la dezvoltarea imaginației. La scurtă vreme, emisiunea s-a mutat la Radio România Cultural, pe diferite intervale orare. Am realizat *Cărțile Șeherezadei* vreme de zece ani și am „transferat” conceptul în ateliere de

lectură, în propriile proiecte ale Asociației culturale Vis-à-vis, pe care am înființat-o împreună cu alte două minunate doamne, Felicia Diaconu și Anca Dragomir. Anul acesta, Asociația Vis-à-vis împlinește zece ani de proiecte centrate pe promovarea culturii scrise. Zece ani și sute de copii cu care am citit împreună. Dacă semințele bucuriei lecturii au încolțit în măcar o sută de copii, Șeherezada mea e fericită.

M.M: *Cine îți citea în copilărie? Ți-ai aminteați câteva cărți pe care le-ai iubit când erai mică?*

A.M: Mama a fost prima mea Șeherezadă, mi-a citit și mi-a recitat poezii. Bunica maternă era specialistă în inventarea poveștilor. Îmi amintesc verile petrecute în „camera de oaspeți” la bunici (un fel de cameră numai a mea, ca a Virginiei Woolf): un timp magic, cu parfum

de gutui, cărți și plimbări prin pădure. Somerset Maugham spunea că, pentru el, lectura este o formă de odihnă și o necesitate. Mama și buni-ca mi-au oferit, înaintea scriitorilor descoperiți mai târziu, această formă de odihnă, le sunt recunoscătoare pentru darul inefabil.

În copilăria generației mele se citeau roma-nele lui Jules Verne, Ionel Teodoreanu, Hector Malot, Jules Renard, Alexandre Dumas, Sado-veanu, puțin mai târziu Balzac, Dostoievski, Stendhal, în general clasicii literaturii univer-sale. În epoca aceea se filtra serios literatura publicată, nu prea aveam acces decât la autorii acceptați de regim. Dar trebuie să amintesc ex-celenta colecție *Biblioteca pentru toți*, din care și acum am în bibliotecă câteva zeci de titluri. Ele funcționează ca niște repere ale culturii mele, ale părinților mei care cumpărau aceste cărți. Și nu le împrumut că-s pline de sublini-eri, adnotări, mici exclamații. Mă emoționează să le deschid din când în când, fiindcă o re-întâlnesc pe fetița Adriana, cu întrebările și ad-mirațiile ei din acele timpuri.

M.M: *În 2020, când am început înregis-trările pentru Arthuroteca, spuneai că a fost o mare bucurie pentru tine să descoperi că există o literatură română de calitate pentru copii. Ce cărți ale autorilor români contem-porani le recomanzi atât copiilor, cât și pă-rinților?*

A.M: Cu zece ani în urmă, când am demarat primele proiecte de lectură pentru copii, a fost destul de complicat să găsesc acea literatură care să le vorbească. Nu prea erau cărți scrise de autori români contemporani și știam că pe copiii de azi nu-i mai poți seduce cu acele titluri pe care le citisem eu la vârsta lor. A fost o mare ușurare să descopăr colecțiile Editurii Arthur. Firește, gusturile în materie de lectură sunt su-biective. Recomand cu multă căldură și părin-ților, și celor mici volumele scrise de autori români ca Alex Moldovan, Adina Popescu, Adina Rosetti, Raluca Poenaru, Lavinia Braniște, Simona Sora, Veronica D. Niculescu. Pe Florin Bican îl prețuiesc și admir nespus, toate cărțile sale mustesc de umor, referințe culturale și un imaginar excelent documentat din poveștile ro-mânești. Iar în atelierelor mele, în care a fost in-vitat ca scriitor în dialog cu cei tineri, am descoperit un om de o rară generozitate și un farmec cu totul special. Uneori, chiar am uitat că trebuie să moderez, furată de povestirile lui Florin Bican. El are toate atributele unei Șehe-rezade moderne, cu o solidă cultură pe multe domenii!

M.M: *Ai fost ghidul celor cinci copii implicați în Arthuroteca Juniorilor. A fost așa cum ți-ai imaginat de la început? Ce sfaturi le-ai da mai departe Marei, Sofiei, Ralucăi, lui Alex și Matei?*

A.M: Arthuroteca Juniorilor e un proiect excepțional, de încurajare a lecturii pentru copii, și dacă se vor găsi resurse, el ar trebui să călătorească în comunitățile din țară, care de altfel și-au manifestat deschiderea. Acum, la final, pot să recunosc că am avut și eu la fel de multe emoții ca și ei. Dar, lucrând, emoțiile s-au transformat în poftă de joc, m-am bucurat mult să le descopăr talentele și să lucrez asupra timidității unora sau grabei altora, să contribuie la strălucirea lor naturală. Sper că toți cei cinci fantastici vor continua să fie mai departe, în viața lor, formatori de gust și opinie pentru colegii de generație. Toți sunt niște minuni de copii, lipsiți complet de mofturi sau fițe.

Sofia și Mara au, fiecare din ele, un adevărat bulgăre de aur interior, o înaltă energie

intelectuală și ludică, în același timp. Sunt adevărate profesioniste ale lecturii cu voce tare, extrem de disciplinate, harnice, prinzând din zbor indicațiile. Pe de altă parte, toți copiii m-au uimit cu politețea lor. Felicitările se cuvin părinților, e în mod clar rezultatul educației de acasă. Raluca are culoarul ei artistic bine determinat. I-aș dori să se „grăbească încet”, să practice adagiul latin „festina lente” și să fie foarte atentă la alegerile artistice pe care le face. Pe Matei îl îndrăgești rapid, are un farmec de star și toate calitățile unui lider veritabil. A înțeles rapid subtextul unui personaj, l-a aplicat imediat, cu un umor mult peste vârsta lui. Cât despre Alex, perfecționistul echipei, nu am nicio îndoială că-i va pune mereu pe ceilalți pe primul plan, căci are seriozitatea unui matur în trupșorul fragil de copil. A citit în cel mai emoționant mod fragmentul din *Micul Prinț*. Cred că i se și potrivește perfect personajul.

Tuturor copiilor le doresc să nu-și piardă curiozitatea, bucuria și – mai ales – modul atât de serios (ca al marilor artiști) cu care au tratat acest proiect.

LOCUIEȘTE ÎN POVEȘTE!

Concurs și tabără de creație, ediția a XI-a, 2023

Cum să inventezi o lume? Aceasta a fost tema concursului organizat de Editura Arthur pentru copii și tineri cu vârste între 10 și 16 ani. Pentru cei pasionați de scris, dar și de desen, cerința a fost să-și imagineze o lume cu totul diferită de cea în care trăiesc: o lume „anapoda”, o lume fantasy, una distopică sau chiar una S.F. Să creeze un erou care să treacă niște probe înainte de a se întoarce acasă și să observe lumea în cele mai mici detalii.

După aproximativ două luni de la anunțarea concursului, au fost evaluate 256 de lucrări – texte și ilustrații. Din juriu au făcut parte: **Florin Bican, Ioana Nicolaie, Adina Popescu și Dan Ungureanu.** Tot ei sunt autorii invitați să modereze atelierele din tabăra de creație organizată la sfârșitul acestei veri.

La **secțiunea de scriere** au fost selectați 15 copii și adolescenți:

Mitu Amilin-Teodora (14 ani, Tg Bujor, jud. Galați)

Sara Petrescu (11 ani, Voluntari, Ilfov)

Pantazică Ruxandra-Maria (15 ani, Pitești)

Băilă Cristian Andrei (13 ani, Sibiu)

Marinescu Ștefan Matei (13 ani, București)

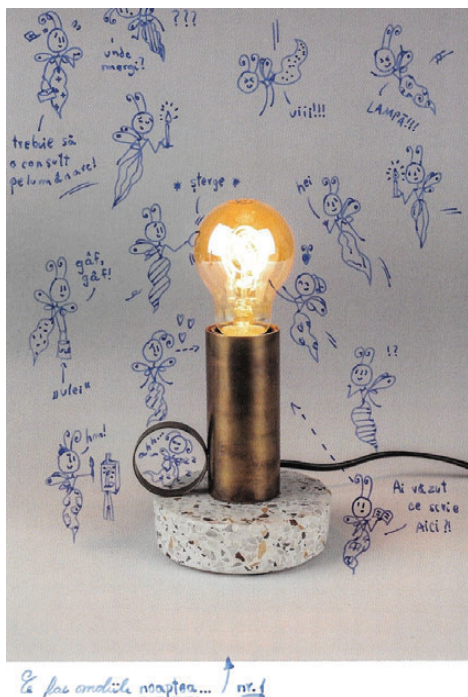
Tudoroiu Costina Briana (12 ani, București)

Lupu Nicholas-Calinic (15 ani, București)

Dorobanțu Ilinca (12 ani, București)

Catinca Dăciulescu (11 ani, București)

Abrudan Caciora Sonia (12 ani, Oradea)

© Sofia Mincă-Borțun

Pop Eliza Martina (12 ani, Cluj-Napoca)

Mureșan Ilinca Ruxandra (13 ani, Cluj-Napoca)

Vasiliu Mateo Ioan (13 ani, Târgu Neamț)

David Spoiala (13 ani, București)

Nicolaie Timeea Julia (14 ani, Giroc, jud. Timiș)

La **secțiunea ilustrație** au fost 5 câștigători:

Crețu Marta-Patricia (16 ani, Galați)

Păpușe Teodor Bogdan Constantin (13 ani, Craiova)

Toma Miruna-Gabriela (14 ani, Bufta)

Abăloaei Crina Georgeana (15 ani, Zănești, jud. Neamț)

Sofia Mincă-Borțun (11 ani, București)

Lucrările lor vor fi publicate într-o antologie din colecția **Cărțile mele**, coordonată de Florentina Sâmihaian. Cei douăzeci de tineri vor participa gratuit în tabăra de creație „Locuiește în poveste!”, ce se va desfășura, ca în fiecare an, în luna august în satul Alma Vii, județul Sibiu.

Marcia Marin, fotografii de Ema Cojocar

INTERVIU CU IOANA VĂLLIMĂRESCU

„În taberele de creație Arthur am conștientizat că ilustrația este o meserie”

Din 2015, trei ani la rând ai fost printre câștigătorii concursului Locuiește în poveste! Cum îți amintești taberele de creație?

Foarte creative, pline de culoare și entuziasm. Eram fericită că îmi făceam prieteni noi și așteptam cu mare nerăbdare atelierelor. A fost o experiență diferită față de cele cu care eram obișnuită în taberele clasice. Aici, totul era relaxat, atmosfera era caldă și eram constant încurajați și susținuți să ne exprimăm ideile.

Când ți-ai dat seama că ilustrația e pasiunea pe care vrei s-o transformi într-o meserie? Explorezi și alte forme de expresie artistică?

În copilărie, țin minte, desenam tot ce-mi trecea prin cap: ce visam, ce făceam, ce citeam, ce-mi imaginam etc. Bineînțeles, toate erau versiunile mele, așa cum le vedeam eu. În urma taberelor de creație Arthur, am conștientizat că ilustrația este o meserie și am știut că asta îmi

doresc să fac. De atunci, nu m-am mai dezlipit de această idee.

Balet am făcut 12 ani, dar un accident la ski m-a adus cu picioarele pe pământ. Nu mai dansez acum, dar sunt instructor de ski și de snowboard. :)

Povestește-ne puțin despre cum e să fii studentă la University of the Arts din Londra și ce te bucură cel mai mult.

În primul rând este o mândrie, deoarece University of the Arts London este cunoscută ca fiind numărul unu în lume pentru Art & Design. Este o facultate care prioritizează creativitatea și experimentarea, unde nu există noțiunile de corect sau greșit, unde libertatea exprimării

vizuale este fără limită. Este un loc de unde am avut și încă am foarte multe de învățat, unde am legat prietenii frumoase și unde am cunoscut oameni care mă inspiră.

Pentru proiectul Arthuroteca Juniorilor ai pus în mișcare o vulpe care citește, ascultă audiobookuri și merge pe bicicletă. Te gândești să aprofundezi domeniul animației?

Animația este un subiect relativ nou pentru mine. Curiozitatea și entuziasmul m-au împins înspre a aprofunda acest domeniu, unde încă simt că mai am foarte multe de învățat. Văd animația ca pe o transpunere într-o poveste, într-o lume magică.

Primele tale ilustrații au fost publicate în trei antologii din colecția Cărțile mele. Recent ai ilustrat Cartea năsoaselor de Alexandra

Rusu. Cum a fost experiența ilustrării unui roman, care au fost provocările?

Cartea Năsoaselor este un basm fermecător, original, plin de umor, care m-a cucerit de la prima pagină. Provocarea a fost să transpun în culori, texturi și forme bogăția textului, să creez acea lume magică prezentă în carte, să înzestrez personajele cu calitățile și umorul care le-au fost atribuite de Alexandra Rusu.

Ilustrațiile pentru *Cartea Năsoaselor* le-am făcut vara, în Vama Veche, înconjurată de prieteni. O altă provocare a fost să îi temperiez, pentru că fiecare dintre ei încerca să „contureze” personajele, ba mai mult, mă rugau să „tragă” și ei o linie pe desen.

Spune-ne trei ilustratori (sau pictori) pe care-i admiri și cinci titluri esențiale pentru tine (nu neapărat din domeniul cărților grafice).

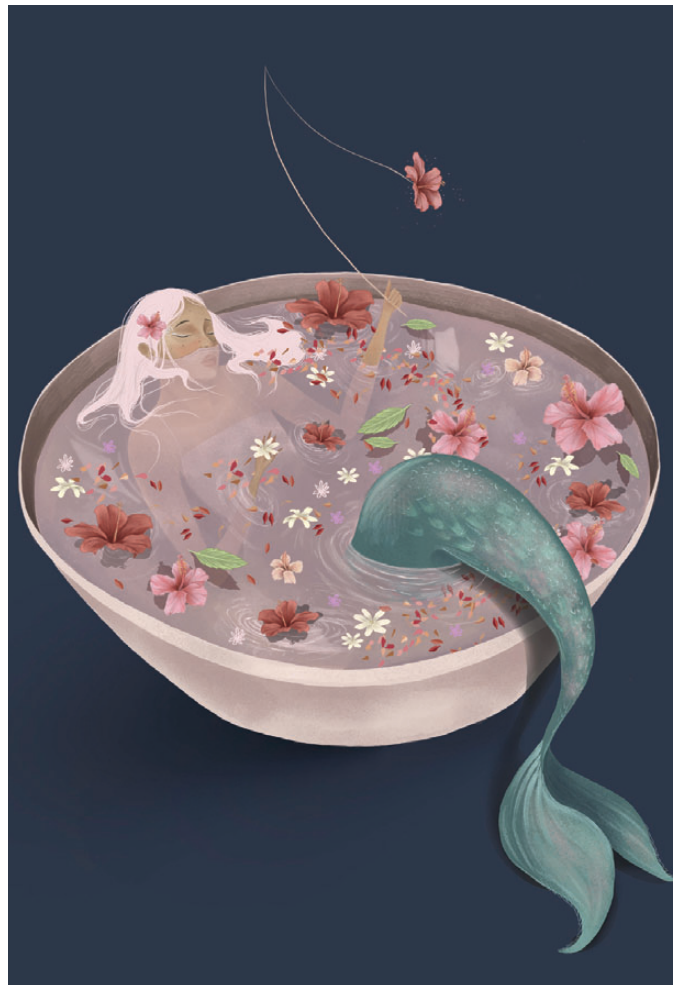
1. Ștefan Câlția
2. Mariea Petcu Chioibas
3. Steve Cutts

1. *Micul Prinț* de Antoine de Saint-Exupery
2. *Castelul de sticlă* de Jeannette Walls
3. *Zei Americani* de Neil Gaiman
4. *Cenușa Angelei* de Frank McCourt
5. *Istoria artei* de E. H. Gombrich

Provocare: Desenează-ne un secret.

Iată secretul copilăriei mele: credeam că dacă stau suficient de mult în apă, mă voi transforma în sirenă. Încă nu am aflat cât este acest „suficient”. :)

Interviu de Ema Cojocaru

CINE ESTE ARTHUR ȘI CUM ȘI-L IMAGINEAZĂ CITITORII?

Un concurs al revistei Ordinul Povestitorilor

În preajma târgului de carte Bookfest a apărut revista Ordinul Povestitorilor cu numărul 15. O coincidență simpatică, pentru că toamna aceasta, Editura Arthur sărbătorește 15 ani. Pentru cine nu știe încă, conținutul revistei este format exclusiv din texte și ilustrații trimise de copii și adolescenți cu vârste între 9 și 15 ani. Este singura revistă de scriere creativă („și alte forme de magie“, adică ilustrații :)) pentru copiii din România, iar materialele publicate sunt selectate în urma unui concurs național.

La concursul anterior – care a pornit de la cartea lui Roald Dahl, *Vrăjitoarele* –, au fost înscrise aproape 500 de lucrări, semn că în jurul proiectului s-a format deja o comunitate,

iar copiii trimit texte și desene tot mai bune. Pentru concursul din primăvara acestui an, copiii și-au imaginat ce fel de personaj este Arthur și cum își organizează ziua de naștere, ce personaje invită, ce turnuri neașteptate ia povestea lui etc. Unii dintre ei „au făcut asocierea dintre Arthur și Cavalerii Mesei Rotunde și și-au imaginat o petrecere princiară, însă Arthur a fost și fată sau motan. Sau pur și simplu un băiețel obișnuit căruia îi place să citească“, ne-a povestit Adina Popescu, inițiatoarea și coordonatoarea revistei.

Odată cu numărul 15, un număr aniversar, a fost schimbat și layout-ul revistei. La lansarea de la Bookfest, standul a fost ca de obicei neîncăpător, iar copiii publicați în revistă, însoțiți de prieteni, frați, surori, părinți și chiar profesori, au făcut cerc în jurul energice scriitoare Ioana Nicolaie, o veche prietenă a *Ordinului Povestitorilor*, care i-a prezentat pe fiecare și i-a

invitat să spună câteva cuvinte despre lucrările lor, texte sau ilustrații. Din titlurile poveștilor, care trec de la premise „obișnuite“ (*Arthur și Marea Bibilotecă, Mesaje cu secrete, Biletul pentru Grădina cu Flori, Ziua Adopției*) la subiecte care intrigă (*Arthur, semizeul șahist, Regele din Apartamentul, Arthur, un elf de copac, Cu Arthur, la Polul Nord*), ne dăm seama de varietatea perspectivelor.

„Revista nu se adresează neapărat olimpiciilor sau elevilor străluciți, cât mai ales copiilor care aparent n-au nicio treabă cu literatura, dar îndrăznesc să scrie liber ce le trece prin cap. (...) Mi se pare extraordinar pentru copiii de acum să-și poată vedea semnătura la 10-12 ani, ca autori, într-o revistă precum *Ordinul Povestitorilor* și să aibă parte, în acest mod, de o confirmare“, ne-a spus Adina Popescu în interviul pe care i l-am luat pentru #artstagram 2.

Ilustrație de Ana Sofia Păun

L-am cunoscut pe Arthur în urmă cu mai mulți ani, era mic pe atunci, cred că nici măcar nu intrase la școală, mergea la grădiniță. (...) Ne-am înțeles foarte bine din prima, nici nu mi-am dat seama când Arthur a crescut, iată-l acum că împlinește 15 ani, însă este la fel de creativ, de ingenios și jucăuș ca atunci când ne-am cunoscut. Așadar, a rămas un copil.

Nu vă zic dacă e un copil uman sau un copil de pe o altă planetă, la fel ca Micul Prinț, un copil real sau un copil dintr-o legendă precum cea a Cavalerilor Mesei Rotunde – asta era sarcina voastră, să vi-l imaginați pe Arthur. Cine este el? Cum arată? Unii dintre voi sunt convingși că Arthur e, de fapt, un motan sau chiar un șoricel. Nu vă contrazic. Alții își imaginează că Arthur e bun prieten cu toate personajele din cărți – cu Matilda, cu Harry Potter, cu Marele Uriăș Prietenos, cu Olguța sau cu ferbonienii Ioanei Nicolaie. Da, aveți dreptate. Orice

mare cititor e prieten cu personajele din cărțile pe care le citește. Pentru că și acesta e rolul cititului – să te apropie de personajele imaginate de un scriitor, care te vor însoți de-a lungul vieții ca și cum ar fi reale.“

(Adina Popescu, în introducerea revistei
Ordinul Povestitorilor nr. 15)

Ilustrație de Beatrice Maria Ghebac

ANCHETĂ ARTHUR: O AMINTIRE DIN VACANȚA DE VARĂ

Raluca Poenaru, Ziua în care am fost regină

Am copilărit în anii '80 și copilăria era pe atunci numai cu joacă. În fața blocului. În parc. Sau pe dealul de lângă fabrica de porțelan. Pe deal era cea mai mare distracție. Ne jucam de-a războiul, adică aruncam unii în alții cu ce nimeream: bețe, smocuri de iarbă, gogoloaie de noroi. Te nimerea proiectilul în mâini sau picioare – erai lovit. Te nimerea în cap sau în piept – erai mort.

În ziua aia de vară, Alex a „murit” repede. A scos un strigăt și s-a prăbușit lângă o tufă de măceș. Dar pe cât de repede a căzut, pe atât de fulgerător s-a ridicat. Urlând. Avea și de ce. În spatele măceșului era un mormânt. Săpat de curând, cu pământul încă umed deasupra.

Am încremenit. Ne-am apropiat în tăcere. Cineva a spus că mormântul e prea mic să fie mormânt. Altcineva a zis că nu există mormânt fără cruce. Iar Alex a văzut într-un colț ceva auriu. O comoară.

Am săpat și am scos-o la lumină: o comoară de cești și farfurioare! Cu dungă groasă de aur și cu toate florile lumii imprimate pe ele, așa cum numai regii și reginele puteau să aibă. Erau anii '80 și noi pe-acasă nu văzuserăm așa minunății...

Ilustrație de Ileana și Maria Surducan din *Vacanța lui Nor*

Ne-am pus coroane din bețe pe cap și ne-am așezat solemni de jur împrejurul „mormântului”. Am mâncat plăcințele de noroi din farfurioare, am băut ceai de pietricele din cești – cu degetul mic ridicat, eleganți ca niște nobili ce eram. Am dat porunci, am dansat vals, am decapitat dușmani nevăzuți și am mai băut câte un ceai de pietricele.

A doua zi comoara dispăruse. M-am întrebat ani la rând dacă ziua în care am fost regină a existat în realitate sau doar la mine în vis. Până când am auzit odată pe cineva care povestea cum salva de la distrugere rebuturile de la fabrica de porțelan. Cești ciobite, farfurioare crăpate... Le lua în pauza de prânz și le ascundea pe deal într-o groapă săpată special pentru asta.

Deci comoara a existat cu adevărat. Iar eu atunci, în spatele tufei de măceș, am fost regină pentru câteva ore. Un singur lucru n-am înțeles. Care erau rebuturile...

Gabriel H. Decuble, *De ce a ploua nu se conjugă la persoana întâi*

Vara e anotimpul în care adulții fac *puf, oah, gâf*, își mișcă buzele, țuguiate ca un muștiuc de trompetă sau rășfrânte ca pâlnia unui trombon, ba în sus, ba în jos, își suflă în piept, peste față, sperând la mântuitoarea răcoare. Inventează boarea de vânt lipsă. Născocesc o adiere suavă, cu foșnet de pădure, murmur de izvor, cu... bâzâit de muscă. (Nu poți scoate musca din filmul verii, cum nu poți storce apa de umezeală.)

Tu, copil, nu înțelegi nimic din văicăreala asta. Ce caniculă? Ce bâzâit? E soare arzător și e bine. Ziua e lungă – cu atât mai multe ore de joacă. Te joci până te uită lumea. Până uiți tu însuși de tine. Orice e bun de jucărie. Ajunge să întinzi mâna, să te cațări, să te bâțâi, doar nu ești copac să stai smirnă.

Cum, în ziua de care povestesc, nu era vreun băiețel prin preajmă, urma să mă joc singur. Sora mea, mai mare cu doi ani, își găsisese niște fete cu care sărea șotronul în fața scării, între trotuar și parcare, unde blocul de zece etaje își proiecta ocrotitoarea umbră. Dar eu? Doar nu aveam să țopăi cu ele. În plus, sora mea mă apostrofa că aș avea norișorul meu, iar dacă

Ilustrație de Andrei Damian din *Plictisitoarea vacanță de vară a fraților Rățoi* de Dan Coman

mai întârzii pe lângă ele, sigur o să le plouă. Mă tachina. Cam în aceeași vară, fusesem la iarbă verde cu ai mei și, după ce mă pierdusem de-a lungul lizierei la cules de fragi, m-am întors cu ploaia după mine. Du-te și mai culege niște fragi, mi s-a spus. Așa am făcut, luând norișorul cu mine.

Prin urmare, m-am depărtat și acum, am trecut strada și m-am ghemuit lângă stratul de flori de pe trotuarul celălalt. Ca un făcut, norișorul a apărut de nicăieri, fără să întunece cerul, cu stropii săi mari, sfârâind pe asfaltul încins. Am dat să mângâi florile, de milă că se uscaseră de dorul apei. Eram mândru că le făcusem un bine, dar... o albină nebăgată în seamă m-a înțepat într-un deget, iar eu, speriat, am zbughit-o într-un urlet spre casă.

Când ești prins cu joaca, adulții nu au chip, au doar două picioare care trec în grabă pe lângă tine. Dar șoferul camionului care frânase prelung, pentru a mă evita, avea chip, și încă unul schimonosit de groază. Ploaia s-a răsfirat încet, iar durerea dispăruse deja, fiind înlocuită de regretul că norișorul nu trecuse strada alături de mine. Greoi, pufăind precum adulții terorizați de zăpușeală, camionul a demarat într-un târziu. La doar câțiva metri în fața mea, din stradă se ridica ditamai curcubeul. Părea un zâmbet agățat de soare, însă un zâmbet cu colțurile gurii lăsate. De atunci, norișorul nu a mai apărut niciodată, dar mă mângâie gândul că poate s-a întovărașit cu un alt copil, care știe să-l poarte.

Carmen Tiderle, *O mare de oameni fericiți sau Când s-a răsturnat cisterna cu râs la Constanța*

Să fi tot fost prin '84-'85, în vacanța de vară, când mama mi-a zis: „Colacul și... la mare!” Făceam asta în fiecare an, la început și cu fratele meu mai mare cu șapte ani, apoi doar noi două. Mergeam la Constanța. N-am idee de ce nu ne cazam și noi ca oamenii la un hotel. Stăteam mereu la părinții unui coleg de-al tatălui meu, primitori și simpatici, și care se strigau unul pe celălalt *măso* și *tasule*, ceea ce mă distra peste măsură. În fiecare dimineață, mama făcea negreșit sendvișuri cu cașcaval și ardei

Ilustrație de Vali Petridean din volumul *Cornute cosmonaute*, de Carmen Tiderle

gras, și-ncărcate cu păturici, gălețușe, colace, o porneam la pas către plajă.

Eh, era o astfel de dimineață, mai aveam un pic până la mare, când un camion cu cisternă trece în viteză pe lângă noi, pune o frână superbruscă, încearcă să ocolească ceva, se dezzechilibrează și se răstoarnă. Lumea împietrește, camionul alunecă și se proptește cu un zgomot infernal într-un stâlp. Ne dezmeticim și alergăm cu toții într-acolo. Dar cum aveam pe-atunci un metru și mama un pic peste mine, nu vedem nimic. Doar aflăm că șoferul e viu și nevătămat, camionul e cam praf, dar că, din fericire, n-a murit nimeni. Ajunge și miliția care ne împrăștie.

Apoi, asta îmi amintesc, m-au usturat foarte tare ochii, dar în loc să încep să bâzâi, m-a apucat o bucurie inexplicabilă și imediat și un râs ca ăla din ore când nu te mai puteai opri și erai dat afară din clasă. Mama, la fel, râdea cu poftă cum n-o mai văzusem eu vreodată. Și nu doar ea, ci toată lumea din jur. Adulți, copii, o mare de oameni fericiți. Ne uitam unii la alții și pur și simplu râdeam în hohote, cu lacrimi, ținându-ne de burtă. Câte unul se mai oprea, da' doar ca să izbucnească iar. Și când nu ne mai venea și scoteam un „aoleo, nu mai pot“, o luam de la capăt râzând de râsul altora. Am ținut-o așa minute în șir până când, la un moment dat, am încetat și ne-am văzut de-ale noastre.

Nu știu nici în ziua de azi ce-a fost aia. Un transport de gaz ilariant. E posibil? La o căutare superficială pe net, n-am aflat cum se transportă protoxidul de azot. Substanțe psihonuștiuce?!

Puțin probabil ca-n plin comunism să circule pe drumurile patriei cisterne cu droguri. Și dacă a fost chiar un transport de... râs? Pe lângă oțel, grâu, carne, rulmenți, Ceaușescu să fi trimis la export și bucurie, pe care o extrăgea el cumva din noi și-o trimitea în Africa la prietenul său Mobutu Sese Seko sau în Orientul Mijlociu. Aproape sigur!

Oricum, ce-a fost, ce n-a fost, și-n ziua de azi ne-apucă râsul când ne amintim.

Sidonia Călin, Podul cu salcâmi

Pentru mine, vacanța de vară este o înșiruire de amintiri legate de Podul cu Salcâmi, cel mai bun prieten al copilăriei mele. Am crescut la sat și m-am bucurat de tot ce putea viața la țară să-i ofere unui copil.

Podul are 28 de ani. Țin minte cum s-a născut. Aveam patru ani, iar bunicul și tatăl meu netezeau cu rindeaua manuală buștenii mari de salcâm. Din rindea ieșeau cârlionții de lemn cu care mă jucam. Apoi, cel mai mare zgomot pe care îl auzisem vreodată mă îndepărta de movilița cu cârlionți. Era abricul bunicului, în care buștenii cei mari și puternici erau transformați în scânduri subțiri și drepte. Urma un alt spectacol de fum și flăcări prin care scândurile erau brunate pentru a rezista în timp. În final, bunicul și tata au bătut zeci de cuie în lemnul bine pregătit și uscat. Lemnul a fost prins pe cele două șine de cale ferată pe care bunica le primise în urma unor lungi rugăminți de la primăria satului.

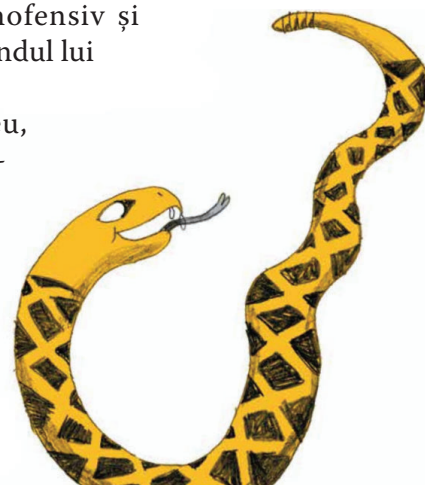
După mai multe zile de muncă, a apărut podul. Acesta traversa râul, făcea legătura dintre casa mea și restul lumii. Începea și se termina printre salcâmi plantați de bunicul în tinerețea sa.

Toate vacanțele de vară le petreceam aici, pe pod. Îmi aduceam o păturică, teancul de cărți și foi albe pentru desen. Veneam dimineața și mă întorceam seara, când intram în casă. Era locul meu de citit, de desenat, de visat. Cele mai multe cărți le-am citit aici, iar colecția mea de desene și picturi create pe Podul cu salcâmi depășește tot ce-am lucrat în ultimii zece ani.

Pe timpul verii, salcâmi păstrau răcoare, iar înălțimea podului mă ferea de insecte și de șerpi. Pentru un copil de la țară, eram mult prea speriată de aceste viețuitoare. Și pe bună dreptate, căci aici avusesem și prima întâlnire

cu un șarpe. Era inofensiv și probabil speriat la rândul lui de țipătul meu.

Aici, în satul meu, salcâmi înfloreau târziu, astfel mă bucuram și de parfumul lor. Pe atunci nu-mi dădeam seama de mireasma din aer, eram convinsă că așa miroase începutul verii peste tot în lume. Acum duc dorul parfumului de parcă ar fi o ființă.

Ilustrație
de Andrei Damian

Péter Demény, *Rochia cu frunze galbene*

Într-o vacanță de vară m-a vizitat toamna. Prima dată am zărit-o când căram gălețile de apă de la jgheab pentru ca mamele noastre să poată găti și spăla vasele. Părinții noștri cum-păraseră o casă la Bicălatu, un sătuc așezat între munți, unde nu era apă la robinet.

Mama era învățătoare și se împrietenise cu una dintre mamele elevilor ei. Relația lor a evoluat și până la urmă s-au împrietenit și tații, astfel că în clasa a doua aveam deja casa noastră comună la țară.

La jgheab veneau bivoli să bea. Îi admiram pentru ținuta lor impozantă, pentru spatele negru, pentru coarnele lor puternice. Când eram

la Cluj, mă gândeam la Bicălatu și îmi aminteam în primul rând de bivoli.

Toamna apăruse chiar în fața mea. Purta o rochie de frunze galbene și avea melancolie în priviri. Mergeam gâfâind cu cele două găleți pe care le duceam în echilibru. Eram singur pe uliță, ceilalți săteni se duseseră pe câmp. Toamna m-a privit, a dat să se oprească, dar văzându-mi privirea s-a retras.

Am încercat să povestesc despre asta când am ajuns acasă, însă adulții n-au crezut o iotă și oricum erau mai preocupați de supa de găină. Mi-au zis că sunt copil mare – aveam, ce-i drept, unsprezece ani – și că ar fi cazul să nu mai cred în povești.

Toamna s-a întors două săptămâni mai târziu, când citeam una din cărțile mele preferate sub părul din livadă. Era o perioadă plictisitoare

și fericită deopotrivă. Ceilalți copii se întorseseră la Cluj, iar fratele meu era plecat pe undeva prin sat.

Mi-am dat seama imediat că de data asta toamna nu se va întoarce din drum: avea o privire triumfătoare, deși melancolia îi rămăsese. Am pus deoparte ***Cuore, inimă de copil*** a lui Amicis și m-am pregătit să-i vorbesc. Aerul era cald, în depărtare se auzea cum o vecină se ceartă cu o alta de mama focului, iar în fața mea era toamna, o doamnă ca Audrey Hepburn, cu ochii mari căprui și cu un zâmbet vulnerabil. Uitându-mă mai atent, am înțeles și că nu aveam ce să ne spunem, cel puțin prin cuvinte. Am stat acolo ore întregi, așa mi s-a părut. Toamna știa să tacă și să privească, era total diferită de adulții care nu aveau timp mai deloc.

Când s-au întors părinții, n-am simțit nevoia să povestesc ce se întâmplase. Cartea lui Amicis era de negăsit, cu toate că îmi aminteam perfect că o sprijinisem de trunchiul părului. Mama m-a luat la rost din cauza asta, numindu-mă uituc și obraznic.

De atunci, nu m-am mai întâlnit cu toamna, poate că se arată numai copiilor de unsprezece ani. Câteodată, m-am gândit să cumpăr un alt exemplar din ***Cuore***, dar apoi am renunțat: simțeam că ar fi o înșelătorie. Am rămas cu amintirea volumului dispărut și a toamnei cu privirea melancolică.

Am crescut cu toții, părinții noștri au îmbătrânit, bivoli au dispărut, părul a fost tăiat. Numai toamna mai este undeva ascunsă în amintirile unui copil pe care îl găsesc când răsfoiesc cartea trecutului meu.

Ilustrație de Eugen Taru din volumul *Fabule* de La Fontaine

Laura Grünberg, *Vara în care am devenit vegetariană*

Cu puțin timp înainte de acea vară, tata a venit într-o duminică de la piață și m-a strigat: *Laura, am ceva pentru tine.* Pe lângă cartofi și roșii, avea o cutie de carton în care era un pui de găină. Mic cât oul din care ieșise probabil de câteva zile, galben, rotund, agitat și derutat (cred).

Mama nu a primit foarte bine surpriza, dar am început să ne acomodăm unii cu alții. I-am spus Goldie. Avea colțul lui la bucătărie, cu bolul de bobițe și cel de apă. Foarte repede ne-am dat seama că era de fapt un cocoșel pus pe cântat dis-de-dimineată, în blocul cu unsprezece etaje unde locuiam.

Curând nu mai voia să mănânce din bol. Venea lângă noi la masă și aștepta să fie băgat în seamă. Din când în când, în joacă, îi mai aruncam câte o fărâmitură de ceva. În scurt timp a început să prefere pâine, dar și chiftele, cartofiori, tăiței. Nu se prea mai atingea de altceva.

Cocoșii nu sunt pășări de companie, asta e clar. Nu îi poți dresa, nu își fac nevoile unde vrei tu, nu stau să fie mângâiați și nu răspund când îi strigi pe nume. Și totuși, vă spun din experiență, viața la bloc lângă un pui de găină care s-a dovedit a fi un cocoș seamănă destul de bine cu viața alături de un animal de companie.

Se apropia vacanța de vară. Ce urma să se întâmple cu Goldie? Deși ne era drag, era clar că nu putea locui permanent cu noi. Am decis

să îl luăm în mașină la plecare și, în drum, să îl dăm cadou prietenilor noștri de la Sibiu care aveau curte și coteț de găini.

Zis și făcut. Când am ajuns acolo, l-am pus cu grijă pe Goldie în coteț. Totul părea în ordine. Ne-am așezat la masă. Dintr-o dată ne-am trezit cu el la picioarele noastre cerșind atenție (sau poate ceva de-ale gurii?). Gazda l-a luat și l-a dus înapoi în coteț. Am văzut cu toții cum a sărit ca ars peste gard, fugind de făpturile acelea stranii și alergând către noi. Ne-am amuzat. Desigur, a primit câteva bucățele de cârniță tăiate mărunt.

Și azi mă gândesc ce-o fi fost în sufletul lui. Tanti Nora a promis că o să aibă grijă să se aco-modeze și să renunțe la poftele lui culinare nesănătoase. Am aflat mai târziu că nu a fost chip să îl țină în coteț. Precum un cățel, se ținea de ea peste tot prin curte, voia să intre în casă și nu mânca semințele decât dacă îi strecura și câteva bucățele mici de carne sau mai ales câțiva tăiței, preferații lui.

Am plâns la plecare. Asta îmi amintesc eu din acea vacanță de vară. Nici nu mai știu pe unde am fost și ce am văzut. De fapt, de atunci nu am mai pus gura pe carne de pui.

Ilustrație de Ágnes Keszeg
din volumul *Unde fugim
de-acasă?* de Marin Sorescu

Florin Bican, De-a Frații Grimm.
O amintire din vacanța de vară

Terminasem clasa a doua. Eram în vacanță. Pentru că locuiam într-un bloc de pe malul unui bulevard foarte circulat, unde mai tot timpul aveau loc accidente de circulație, nu aveam voie să ies din casă până se întorceau părinții mei de la lucru.

Mă trezeam la ora 6, deși în timpul școlii nu-mi dorisem decât să pot dormi mai mult. Până la venirea părinților aveam de așteptat cam o sută de ani. La început a fost ușor – am citit în buclă basmele Fraților Grimm. După câteva zile simțeam că le știu pe dinafară și nicio altă carte din bibliotecă nu mă interesa.

Am hotărât atunci să scriu *eu* un basm nou de Frații Grimm. Am rupt o foaie dintr-un caiet vechi. Am ascuțit bine-bine un creion. M-am apucat de scris. Până să treacă cei o sută de ani, am reușit să scriu doar începutul basmului. A doua zi am plecat la țară, unde aveam voie să stau afară toată ziua. Am uitat de basm.

L-am regăsit, rătăcit între paginile Fraților Grimm, când eram într-a șasea. Scrisesem: *A fost odată ca niciodată un băiat care-l che-
 ma Nelu Fane Gigi Ovidiu Hans. Într-o zi el
 s-a dus la alimentară la piață în parc în spa-
 tele blocului la pădure. Acolo el s-a întâlnit
 cu o zână vrăjitoare. Aceasta i-a dat: o sabie,
 o spadă, un paloș, un buzdugan, o ghioagă, o
 lance, o sulită, un arc cu săgeți multe săgeți,
 o arbaletă și o halebardă.*

Între timp învășasem să intru în povești și l-am văzut pe Hans cum stă cu brațele întinse,

Ilustrație de Lincoln Peirce din volumul
Max și Minicavalerii

iar vrăjitoarea i le încarcă cu arme. Îi mai cădea sulita, se apleca s-o ridice și i se vărsau săgețile din tolă, dădea să le culeagă și-i cădea buzduganul pe picior, când să-l ridice se-mpiedica-n halebardă și-l înțepa lancea-n fund, iar el ducea mâinile la înțepătură și-i cădeau toate armele...

Cred că Hans se chinuie și azi să-și adune armele de pe jos. Mi-a părut rău că nu l-am lăsat să se întâlnească cu zâna. Ar fi jucat fazan pe filme până la adânci bătrâneți.

Dan Ungureanu, Cocosul pictat

Deja cunoșteam foarte bine camerele înalte și înțesate până la tavan de picturi mirosind a ulei de in din casa primei mele profesoare de desen. Ne știam de vreo două veri. Între timp învășasem alfabetul, cifrele deja nu-mi erau prietene, și mă bucuram de fiecare zi când puteam merge la desenat cu doamna Jinga, care

locuia la doar câteva case distanță de casa noastră. Îmi luam blocul de desen, creionul negru, mic și subțire, cutia cu acuarele Colibri și fugeam la dumneaei.

Lumina gălbuie din cameră, soba albastră, bibliotecile înțesate cu albume și colecții complete Meridiane în alb-negru, complementate de mici obiecte colorate, mai mult sau mai puțin prețioase (recuzită pentru naturile statice), mirosul puternic de ulei de in, fructe și flori, toate acestea însemnau pace și o stare de bine în zilele calde de vară.

Aveam în față, aranjate pe o masă, un măr galben, câteva flori în vaza cu desene albastre și o carte alb-negru, dar mai mult ca oricând, atenția îmi era atrasă de rafturile de sus ale bibliotecii, unde se afla acel bibelou cocoș, mic cât un ou. Cum doamna Jinga trebăluia în curte, eu mi-am luat inima în dinți și am urcat pe spătarul fotoliului ca să ajung la raftul unde se

afla cocoșul. L-am prins dintr-o mișcare! Văzut de aproape, detaliile pictate nu mai erau așa spectaculoase: dârele de vopsea treceau peste forma crestei, picioarele erau pierdute într-o masă verzuie ce se voia a fi iarbă, ciocul și ochii erau strâmbe. Am încercat totuși să cobor cu el în mână ca să îl studiez mai bine, dar... l-am scăpat exact între canapea și bibliotecă. Corpul cu picioarele în iarbă a ajuns în mijlocul camerei, iar capul, ei bine, capul nu știu nici azi unde s-a dus. Mi-am luat tălpașuța.

După multe zile de absență, am spus că nu vreau să o deranjez pe doamna profesoară. Era clar, nu aveam să mai calc în acea casă. Viața artistică se încheiase pentru mine! Apoi, după o vreme, i-am recunoscut mamei crima făptuită. „Greșeala recunoscută e pe jumătate iertată” mi-a spus bunica, mama a discutat cu doamna profesoară, iar dumneaei m-a iertat. Viața artistică și-a recăpătat cursul. Mai târziu am descoperit că și noi aveam același cocoș în vitrina cu bibelouri, doar că nu-l observasem niciodată...

Daniela Ulieriu, Vacanța în care am visat amandine și eugenii

Disclaimer: Acțiunea acestei povești se petrece de mult, tare de mult, pe vremea când oamenii nu aveau nici internet și nici telefoane mobile. Doar aleșii sorții – destul de rari – mai aveau câte un video-player.

Ilustrația autorului

Când eram mică, îmi petreceam vacanțele la bunica mea, într-un cătun ascuns printre coline pipernicite. Nu eram singură, ci împreună cu verii mei, doi băieți de la Craiova. Mam'mare avea stofă de general și ne trata pe toți ca pe niște răsfățați, crescuți în puful orașului. Ceea ce și eram, dacă ne comparai cu ceilalți copii din sat, care mergeau cu vacile la păscut și își ajutau părinții la muncile câmpului. Îi era teamă că n-o să ne descurcăm în viață, așa că simțea nevoia să ne mai scoată gărgăunii din cap și să ne bage mințile în locul lor. O enervau toate fasoanele noastre de orașeni care plângeau după apă caldă și casetofon. Și șnițele. Și pufuleți. Și felii de pâine albă unsă cu unt. Și bomboane cubaneze.

Am o amintire foarte limpede cu bunică-mea amestecând într-o oală, în care pusese la fiert loboda abia culeasă (sau poate că era leurdă?), și vorbind ca pentru sine: „Ce bună e! Și porcu', ca prostu', n-o mănâncă.“ O mâncam însă noi, pentru că nu aveam de-ales. Acum, că sunt vegetariană, văd lucrurile altfel și cumpăr compulsiv leurdă (sau poate lobodă), spanac,

Ilustrație de Ileana și Maria Surducan
din *Vacanța lui Nor*

salată și fel de fel de alte chestii verzi care cresc pe tarabele din piață. Dar la zece ani era imposibil de apreciat. Uram mămăliga rămasă de la prânz, pe care o primeam din nou la cină și apoi iar, a doua zi dimineată, și pe care nu reușeam s-o înghit nici măcar cu apă. Aveam un vis recurent, în care mă îndopam cu amandine și eugenii.

Carnea de pasăre și ouăle erau de duminică sau de vreo sărbătoare. Așteptam să primim de-acasă pachete cu conserve de „pateu“, care ni se păreau de o bunătate nepământească: când le desfăceam, urlam cu toții în cor, lovind cu lingurile de lemn în masă: „Pa-teu! Pa-teu!“ Vara, verii mei deveneau ucigași de orătării. Se specializaseră în capturarea păsărilor de curte și îndesarea lor cu capul în gard, până abia mai respirau.

— Mam'mare, mam'mare, repede, să tăiem găina că moare sufocată!

Altă variantă era pândirea unei mașini. Gigi se urca în dud și fluiera când se apropia o mașină. Horațiu mâna păsările în drum. Odată a trecut un TIR și a strivit o găscă atât de bine, încât n-am mai putut recupera nimic din ea. Nici măcar cu șpaclul. Horațiu a plâns de oftică.

Joia, se dădea film la căminul cultural și atunci primeam învoire să mergem cu toții acolo, îmbrăcați ca de duminică. Nu știu cum, dar aparatul de proiectat se strica de fiecare dată exact la primul sărut. Poate că era mâna directorului școlii, care rânjea satisfăcut. Mie mi se părea scârbos că se pupau în fața ochilor noștri, însă incidentul era urmat invariabil de înjurături, care dovedeau o mare creativitate.

Exista și o bibliotecă în sat, extrem de sărăcăcioasă, plină cu cărți despre pionieri și uteciști care locuiau în Rusia și se numeau comsomoliști sau pe-acolo. Mai era și un exemplar din volumul doi din *Winnetou*, pe care l-am citit de paisprezece ori și la care reveneam de fiecare dată după ce se terminau cărțile aduse de acasă.

Să fi existat o editură ca Arthur pe atunci ... ☺

Alex Moldovan, *Vacanța în care nu am citit nimic*

Da fapt, textul ăsta ar fi putut foarte bine să se numească *Vacanța în care nu am citit nimic din ce n-am avut chef*. Pentru că despre asta e vorba. De citit, am citit pe rupte, așa cum făceam mereu, doar că nu cărți din lista cu lecturi obligatorii pe care ne-o dăduse tovarășa învățătoare în ultima zi din clasa a treia. Clasiicii români morți demult pe care sigur ni-i pregătise erau super *boring* pentru un cititor profesionist ca mine. Dădusem deja iama în rafturile cu autori străini și, sincer, după ce ai trepidat alături de apașii lui Winnetou și ai stat cu sufletul la gură, rugându-te ca maleficul șerif din Nottingham să nu-i prindă pe Robin Hood și pe tovarășii lui din pădurea Sherwood, nu mai au niciun haz Topârceanu, Slavici sau Agârbiceanu.

Vacanța a trecut rapid, ca orice vacanță și, cu câteva zile înainte de începerea noului an școlar, mi-am dat seama nu doar că nu vreau să citesc cărțile alea, ci și că n-aș mai avea timp

nici dacă aș vrea. Noroc că mi-a venit o idee măreață. Am scris la repezeală câteva poezii cu care să iau fața tovarăsei învățătoare. Între noi fie vorba, versurile alea erau înfiorătoare, dar măcar puteam veni cu scuza că am lucrat toată vara la ele. Așa că m-am prezentat la școală fără să am lecturile la zi, dar ținând o foaie scrisă de mână. Emoțiile mele s-au dovedit neîntemeiate. Șmecheria a prins! Am fost aplaudat de colegi, tovarășa m-a mângâiat pe cap, încântată că unul dintre elevii ei dovedește asemenea abilități creative, iar în catalog a apărut o frumoasă notă de zece la Limba și literatura română.

A fost prima, dar nu și cea din urmă dată când m-am convins de adevărul din spatele unei celebre legi a lui Murphy care spune că „Lenea este mama a nouă invenții din zece”.

Ilustrație din volumul *Calm ecuatorial* de Nicholas Gannon

**Adriana C. Grigore, *Maci-surpriză
și pufuleți cu surprize***

Zilele de vară începeau mereu în zori de zi, dacă nu chiar mai devreme, căci trebuia să fim amândouă – eu și mamaie Anica – pregătite să mergem în pelerinaj pe la magazinele din cartier. Obiectivul? Pufuleții cu surpriză la pungă *foarte* mare (ca să aibă loc surprizele mai mari). Am amintirea asta foarte clară: magazinul din-spre șosea la șapte dimineața, eu așteptând cu

Ilustrație de Irina Dobrescu din
Povestea kendamei pierdute de Adina Rosetti

ochi mari în timp ce mamaie pipăia toate pungile de pufuleți, căutând o păpușă, de vorbă cu o vânzătoare foarte răbdătoare.

După această escapadă urbană, ne întorceam inevitabil la buruieni.

Vacanțele mele de vară – și verile copilăriei mele, în general – erau pline de ierbotenii. Cel puțin așa mi-au rămas mie în minte. N-aș putea spune cum arăta vreun vecin, dar îmi amintesc destul de limpede ce flori culegem de prin ce șanțuri. Pe cele mai multe le știam de la mamaie Anica din grădină: rochița-rândunicii, scaieți și rostopască presărate printre trei rânduri de vie, un cais și un liliac. Când mă saturam de ele, venea rândul câmpului din capul străzii, cu grădinile lui misterioase și mormolocii de broască în bălți umbrite.

Apoi, mai era terenul de peste șosea. Îngrădit, pe jumătate câmp, pe jumătate groapă de gunoi, nu ne îmbiase să-l cercetăm până într-o zi de vară, când o licărire de culoare m-a oprit în drum. Acolo, pe un dâmb de pământo-gunoi, era un mac enorm și mov. Nu mai văzusem maci mov până atunci, așa că am așteptat să văd dacă dispare: poate doar mi-l imaginasem. Iar aici vine cea mai clară amintire: mamaie Anica, sărind gardul nepăzit și urcând cu grijă pe delușorul acela abrupt, dezechilibrându-se de vreo două ori, dar reușind într-un final să smulgă macul din pământ. Întoarcerea ei victorioasă, fără fanfară.

În amintire, floarea aceea era îndeajuns de mare cât să-mi cuprindă întreaga față.

Adina Rosetti, *Valy Olimp 85*

Da, personajul blond din fotografie sunt eu. Valy este numele fotografului care umbla pe plajă, cu aparatul la gât, strigând „Nu dați banii pe prostii, faceți poze la copii!”. Olimp e numele stațiunii, iar 1985, anul – aveam deci șase ani, și peste câteva luni urma să merg pentru prima dată la școală. După expresia feței, nu s-ar zice că eram prea fericită să fiu pe plajă – totuși, cred că de fapt îmi intra soarele-n ochi, mereu am avut o problemă cu asta... Elefântelul gonflabil din dreapta mea avea și el un nume, dar a fost demult uitat.

Amintirea cea mai vie din vacanța aia cu bunicii rămâne plimbarea noastră cu hidro bicicleta pe mare. Era o chestie roșie, destul de butucănoasă, care lua mereu apă. Eu stăteam pe partea din spate, hâțânându-mă mereu, în timp ce bunicul pedala de zor spre geaman-dură, acest punct terminus al oricărei călătorii pe mare când ai șase ani. Bătăia mea a avut drept rezultat răsturnarea în apă a genții de plajă, un fel de sac fără fund în care bunica se îngrijea să pună toate obiectele necesare unei zile la mare. Așa se face că șlapii noștri colorați, jucăriile din plastic, pălărioara bunicii și, mai important, portofelul bunicului, au început să plutească împrejur, legănate de valurile Mării Negre. Cum nici unul dintre ei nu știa să înoate, ce era să fac? Mi-am pus colacul și m-am aruncat voinicește în apă, să recuperez toate obiectele. În timp ce încercam zadarnic să pescuiesc unul dintre șlapi, bunica mi-a atras atenția că ar fi mai bine să mă concentrez pe prinderea

FOTO*Valy*OLIMP-1985.ro

portofelului (în care se aflau toate economiile noastre de vacanță), gata să se ducă la fund. Misiune îndeplinită!

Seara, la hotel, ne-am apucat să întindem la uscat bancnotele ude, tapetând mobilele și patul cu hârtiile albastre de-o sută, cu chipul lui Nicolae Bălcescu. Camera noastră arăta ca-n filmele cu spărgători de bănci, cu bani desfășurați peste tot! A doua zi, am mers la plajă doar cu bunicul – bunica rămăsese să păzească bancnotele încă umede. Poate că de-asta am mutra aia îmbufnată în fotografie... Sau poate că-mi zisese ceva enervant elefântelul gonflabil de lângă mine: *Hei, vezi că în curând o să mergi la școală, și-o să ai de făcut pagini întregi de liniuțe și bastonașe, iar vacanța asta va rămâne doar o amintire!*

Ema Cojocaru

CUM SE DISTREAZĂ PERSONAJELE ARTHUR ȘI YOUNGART ÎN VACANȚĂ

Nu e ușor să fii personaj într-o carte: treci constant prin tot felul de aventuri uimitoare, care sunt urmărite cu mare interes de numeroși cititori. Din acest motiv, toate personajele au nevoie din când în când de un moment de respiro. O vacanță este prilejul perfect atât pentru relaxare, cât și pentru amintiri noi alături de cei dragi. Iată cum își petrec vacanța aceste personaje îndrăgite de la Arthur și Young Art:

Adina din Vine vacanța cu trenul din Franța

Vacanțele anilor '80 aveau un aer previzibil din cauză că românii nu puteau părăsi țara decât în condiții excepționale. În ciuda

Olimpiada de gimnastică

Vine vacanța cu trenul din Franța de Adina Popescu, cu ilustrații de Bilyana Velikova

opțiunilor limitate și a lipsurilor, copiii se bucurau de lucrurile mărunte și se distrau de minune în vacanțe.

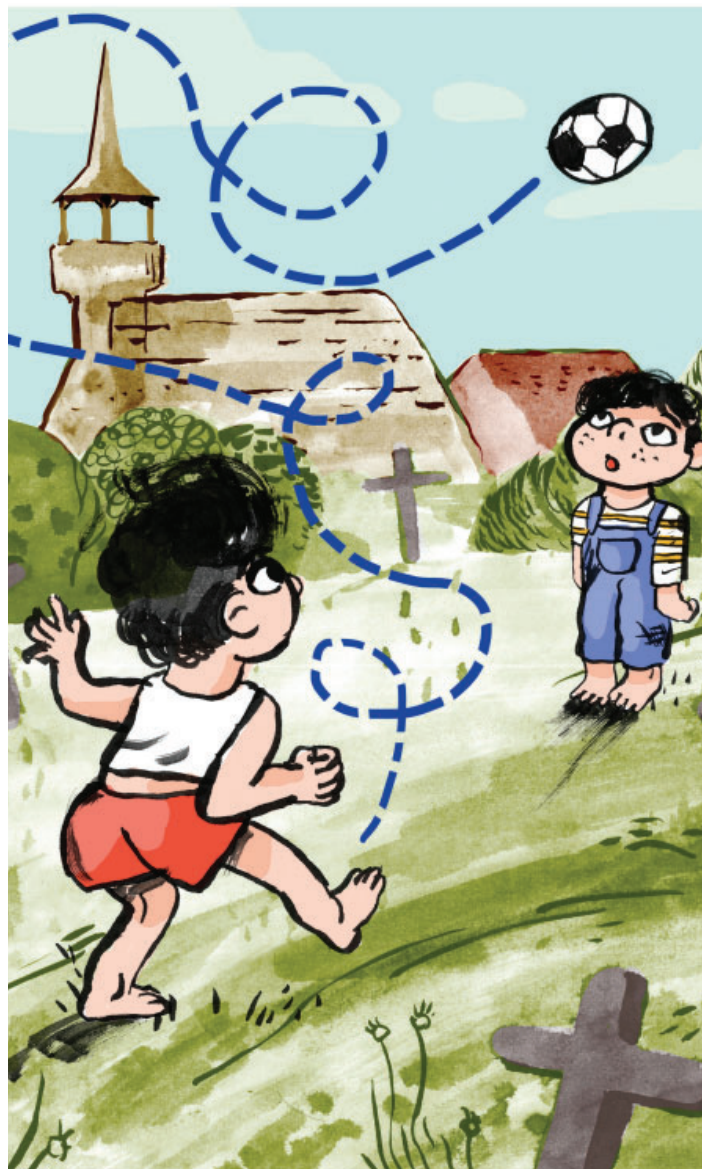
Micuța Adina se bucură de drumeții alături de părinții săi, mai ales când sunt *Singuri*, pe vârful *Omu*, și de sejururile la mare rezervate prin agenția ONT. Când merge în Cluj, copiii de la bloc organizează *Olimpiada de gimnastică*, iar protagonista reușește să obțină o medalie! O altă reușită după medalia de bronz este premiul pentru cea mai cuminte elevă din tabăra de la Predeal.

Plictisitoarea vacanță a fraților Rățoi

Conform fraților Rățoi, vara nu este cea mai palpitantă perioadă din an, mai ales că își petrec vacanța în Gersa I, un sat unde se agață harta-n cui.

Cu toate acestea, frații Rățoi nu disperă și își găsesc tot felul de activități distractive sau educative. De exemplu, Dan învață o limbă exotică numită păsăreasca de la Adi lui Puica, iar lecțiile nu sunt deloc ieftine. A trebuit să renunțe la cravata roșie în schimbul primelor lecții de păsărească!

Mens sana in corpore sano: cei doi frați acordă o atenție deosebită și sportului, fiind pasionați de fotbal. *Joacă fotbal în spatele bisericii, pe iarba moale din cimetir, folosind mormintele ba pe post de coechipieri, ba pe post de adversari. Poarta e chiar în vârful cimetirului, între două cruci înalte, de piatră, năpădite de mușchi și buruieni, de pe care s-au șters deja numele.*

Plictisitoarea vacanță de vară a fraților Rățoi
de Dan Coman, cu ilustrații de Andrei Damian

Claude în vacanță

Claude nu este un cățel obișnuit! După ce stăpânii lui, domnul și doamna Sclipescu, merg la serviciu, cățelul își face bagajul și pleacă în vacanță cu domnul Scămoșos. Cei doi prieteni au parte de tot felul de peripeții amuzante și pe litoral, cucerind oamenii de pe plajă cu șarmul lor.

Claude în vacanță, text și ilustrații de Alex T. Smith

În primul rând, Claude salvează un bărbat de rechin oferindu-i animalului o baghetă cu os suculent de sub beretă și apoi își exersează franceza la magazinul de înghețată. Nici domnul Scămoșos nu pierde timpul, reușind să câștige o pereche de slapi la un concurs de castele de nisip. Nu în ultimul rând, cățelul și șosețica lui ajung să se împrietenească cu niște pirați și descoperă o comoară uluitoare!

Micuțul Nicolas în vacanță

Micuțul Nicolas se distrează *grozav de tot* vara!

Tatăl lui Nicolas decide că familia își va petrece vacanța în sudul Franței, așa că mama face rezervare la un hotel din Bretania. Excursia pe insula Talazurilor este întreruptă din cauză că domnului care conduce vaporul i se face rău, profesorul de gimnastică Hector Duval cedează psihic după o lecție cu Nicolas și prietenii săi energici, partida de minigolf se încheie cu venirea poliției, iar jocul de-a vânzătoarele provoacă o dramă totală.

Apoi, micuțul pleacă în Tabăra de la Azur, și nimic nu îi poate strica la *joie de vivre*: nici măcar faptul că părinții lui uită să îi dea geamantanul și trebuie să împrumute slipul de la Robertin! În tabără, devine membru al echipei Ochi-de-Linx, iar deviza acesteia este „Curaj!”. Băieții au nevoie de curaj, mai ales în drum spre Creasta Viforului cu uitucul domn Greblă sau la pescuit, unde frica de râme și de balene trebuie învinsă!

Micuțul Nicolas în vacanță de René Goscinny, cu ilustrații de Jean-Jacques Sempé

Monica Macedonski

LOCURILE ASTEA CHIAAR EXISTĂ:

pe urmele cărților pentru copii

Autorii ne vorbesc despre câte-n lună și în stele și nu trebuie să-i credem mereu pe cuvânt! În literatura pentru copii există o sumedenie de locuri fascinante la care visăm cu ochii deschiși: școala Hogwarts, fabrica de ciocolată a lui Willie Wonka, dulapul care duce în Narnia (ce tare să găsești un pasaj spre o altă lume!), Valea Mominilor sau Pădurea Nesfârșită sunt doar câteva exemple. Pe măsură ce ne adâncim în lectură, o parte din noi chiar ajunge acolo, în lumile acelea extraordinare, și putem continua explorarea lor în imaginație. Însă unii autori sunt ceva mai ancorați în realitate și au inclus în poveștile lor spații cât se poate de adevărate, pe care le putem vizita și noi într-o bună zi. M-am documentat și am scos pentru voi câteva astfel de locuri reale, mai apropiate sau mai depărtate: să începă călătoria!

Gara Paddington din *Un urs pe nume Paddington* de Michael Bond, cu ilustrații de Peggy Fortnum

Îndrăgita serie a lui Michael Bond își are sursa de inspirație într-un ajun de Crăciun, când autorul s-a adăpostit de ninsoare în magazinul Selfridges și a văzut un ursuleț de pluș abandonat pe un raft. I s-a făcut milă de jucăria

singuratică și a dus ursulețul în dar soției sale, botezându-l Paddington după gara londoneză aflată în apropierea casei lor. Așa s-a născut povestea *Un urs pe nume Paddington*, publicată pentru prima oară în 1958.

Chiar din primele pagini ale cărții este descrisă scena în care doamna și domnul Brown îl întâlnesc pe ursuleț pe un peron din gară – o creatură mică și blănoasă, așezată pe o valiză veche și uzată, cu o pălărie caraghioasă și o etichetă atârnată la gât, care le spune că e un pasager clandestin care a călătorit până în Londra din întunecatul Peru. Când citește ce scrie pe eticheta de la gâtul lui („Vă rog să aveți grijă de acest ursuleț. Vă mulțumesc”), doamna Brown nu mai stă pe gânduri și îl ia acasă pe ursuleț, în ciuda protestelor domnului Brown.

Gara Paddington din Londra încă păstrează aspectul pe care-l avea în anii 1950, când se petrece acțiunea cărții. În 2000, sub ceasul de pe Platforma 1 a fost instalată o statuie a ursulețului Paddington, realizată din bronz de sculptorul Marcus Cornish. Bineînțeles, în gară există și un stand cu suveniruri personalizate pentru fanii seriei lui Michael Bond. Gara poate fi văzută și în filmul omonim din 2014, a cărui lansare a fost însoțită de 50 de statui cu Paddington amplasate în diferite zone din Londra; statuile au fost create de artiști, designeri și celebrități, iar sumele din vânzarea lor au fost donate unor cauze caritabile. Dacă tot vorbim de reprezentări, în Leicester Square există o a doua statuie

© wikipedia.org

a lui Paddington, care îl prezintă pe simpaticul ursuleț așezat pe o bancă, molfăind un sandwich cu marmeladă.

„Doamna și domnul Brown l-au întâlnit pe ursulețul Paddington pe un peron de gară. De acolo i s-a și tras numele neobișnuit, pentru că gara se numea Paddington.

Soții Brown se duseseră la gară s-o aștepte pe Judy, fiica lor, care sosea în vacanță.

(...) Domnul Brown își potrivi ochelarii pe nas.

— E aici, insistă el. L-am văzut clar. Stă lângă rastelul de biciclete și poartă o pălărie caraghioasă.

(...) Doamna Brown se lipi de soțul ei.

— Henry, exclamă ea, cred că până la urmă ai avut dreptate. Chiar este un urs.

Îl cercetă mai atent. Părea un urs foarte neobișnuit. Avea o culoare maro-murdar și purta o pălărie deosebit de ciudată, cu boruri largi, exact așa cum spusese domnul Brown. De sub borurile foarte mari îi priveau niște ochi rotunzi.“

(*Un urs pe nume Paddington*, traducere de Iulia Arsintescu)

© centralpark.com

Iazul din Central Park – Stuart Little
de E.B. White, cu ilustrații de Garth Williams, colorate de Rosemary Wells

Mai precis, Conservatory Water, un iaz aflat în faimosul parc din Manhattan, New York, unde Stuart Little ajunge călătorind cu autobuzul până pe strada 72. Acolo are loc o scenă importantă din carte, când șoricelul navighează cu velierul *Viespea* și iese câștigător în fața mârșavei nave de curse *Lillian B. Womrath*.

Iazul Conservatory Water a fost inspirat de Marele Bazin din Grădinile Luxembourg din Paris, destinat de asemenea navigației cu ambarcațiuni în miniatură. Sezonul durează din aprilie până în noiembrie, iar cursele de nave au loc în fiecare sâmbătă dimineață de la ora 10:00. Începătorii au posibilitatea de a închiria nave în miniatură (11 dolari pentru 30 de minute) și de a primi lecții de navigație. În timpul iernii, iazul se transformă în patinoar. Ce mai

merită menționat: în preajma iazului, strada 72 este mărginită la nord de statuia lui Alice în Țara Minunilor, iar la vest de o sculptură înfățișându-l pe Hans Christian Anderson citind din povestirea „Rățușca cea urâtă“.

„Când autobuzul a oprit pe strada 72, Stuart s-a dat jos cu un salt și a dat fuga la iazul din Central Park, pe care pluteau bărci cu pânze. Peste iaz sufla vântul dinspre apus, iar velierele, cu două sau mai multe pânze, pluteau purtate de aceste adieri, cu copastiile mult aplecate, cu punțile umede scânteind. Proprietarii, băieți sau bărbați în toată firea, goneau pe malurile cimentate sperând să ajungă pe partea cealaltă la timp ca să evite izbirea bărcilor de mal. Unele dintre bărcile de jucărie nu erau atât de mici cât ai fi crezut, fiindcă atunci când te apropiai de ele îți dădeai seama că aveau catargul principal mai înalt decât capul unui om și că erau frumos lucrate, bine puse la punct și gata de lansare la apă. Lui Stuart i se păreau enorme și spera că va putea și el să urce la bordul uneia și să navigheze către unul dintre colțurile îndepărtate ale iazului.“

(*Stuart Little*, traducere de Veronica D. Niculescu)

Strada Klickitat – cărțile cu Ramona de Beverly Cleary

Strada asta cu o rezonanță atât de simpatică (Klick-i-tat) există în realitate și poate fi străbătută la pas în Portland, cel mai mare oraș din statul american Oregon. Aparent, scriitoarea a

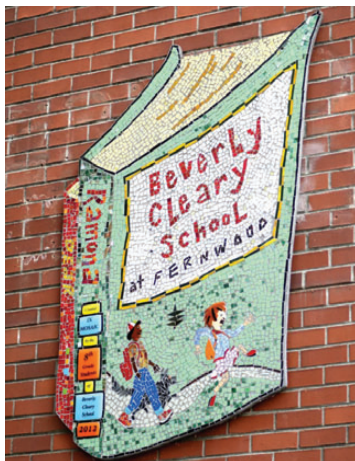

© The Multnomah County Library

ales strada Klickitat pentru că numele ei îi amintea de sunetul scos de andree. De altfel, este și zona în care Beverly Cleary și-a petrecut mare parte din copilărie și adolescență, o perioadă care i-a servit drept sursă de inspirație pentru cărțile cu Ramona Quimby și Henry Huggins. Beverly a locuit cu familia ei pe strada Hancock, într-o casă închiriată, și a învățat la școala Fernwood, care astăzi îi poartă numele și a fost împodobită cu o mare carte din mozaic.

Plimbările prin cartier, pe traseul locurilor din viața autoarei și a celor menționate în cărțile sale, sunt foarte populare printre fanii lui Beverly Cleary. Biblioteca Multnomah a conceput chiar un itinerariu care include casa în care a copilărit autoarea, biblioteca Hollywood unde se află o hartă de mărimea unui perete, cu repere din poveștile lui Cleary, precum și

© seattletimes.com

sculpturile din Grant Park, înfățișând personajele Ramona, Henry Huggins și Ribsy.

Până la șase ani, Beverly Cleary a locuit în Yamhill, într-o veche fermă care poate fi văzută și astăzi la marginea localității. Mama ei a contribuit la înființarea primei biblioteci din Yamhill. Autoarea s-a inspirat din această perioadă a vieții ei pentru a scrie cartea *Emily's Runaway Imagination*.

„Beezus, strângând în mână transpirată cartea de la bibliotecă, nu-i dădu atenție. Clinchetul inelelor, pocnetul ritmic al mingilor de tenis pe asfalt și strigătele copiilor se estompară treptat și fetele se apropiară de casa lor de pe strada Klickitat.

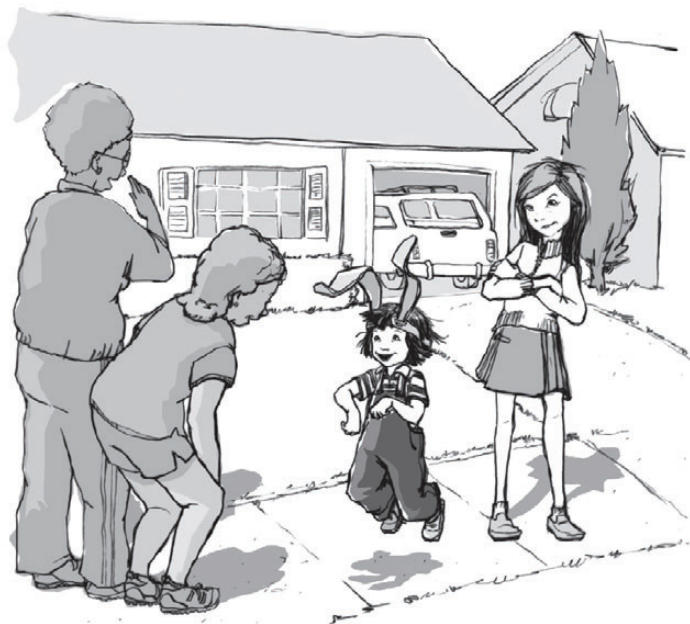
(...) Ramona se simțea atât de plină de îndrăzneală, încât hotărî să se ducă la școală pe alt drum, pe strada vecină, ceva ce-și dorise să

facă mereu. Școala Glenwood nu era departe. N-avea niciun motiv să nu meargă pe unde avea chef, atâta vreme cât se uita în amândouă părțile înainte să traverseze și nu vorbea cu necunoscuți.“

(*Ramona cea vitează*, traducere de Iulia Arsintescu)

„Nu se putea să pui în fereastra familiei Quimby, de Halloween, un felinar cu un singur dinte și trei triunghiuri în loc de nas și ochi. Domnul Quimby era cel mai bun sculptor de dovleci de pe strada Klickitat. Știa toată lumea asta.“

(*Ramona și tata*, traducere de Iulia Arsintescu)

Ilustrație de Tracy Dockray

Muzeul Metropolitan de Artă din New York din *Fuga la muzeu* de E.L. Konisburg

Claudia Kincaid, protagonista în vârstă de 12 ani a romanului, plictisită de viața în suburbie și aparent nedreptățită de părinții ei, se hotărăște să plece de acasă – „spre un spațiu larg, plăcut, undeva în interior, desigur, și, pe cât posibil, frumos. De aceea a ales Muzeul Metropolitan de Artă din New York.“ Plănuiește totul cu multă grijă, pune deoparte banii de alocație și îl alege drept tovarăș de drum pe Jamie, unul din frații mai mici, care „era bogat: spre deosebire de majoritatea băieților de vârsta lui, strângea cu perseverență aproape fiecare bănuț primit.“

„Claudiei îi plăcea New York pentru că era elegant; era impunător și aglomerat. Cea mai bună ascunzătoare din lume.“ New York-ul din *Fuga la muzeu* – publicată prima oară în 1967 – s-a schimbat mult între timp, însă Muzeul Metropolitan de Artă (pe scurt, Met), cel mai mare muzeu de artă din Statele Unite, poate fi vizitat și astăzi. „Într-o zi obișnuită de miercuri, muzeul are peste douăzeci și șase de mii de vizitatori. Se răspândesc pe cele opt hectare și hoinăresc din încăpere în încăpere“, aflăm din cartea lui Konisburg. N-a fost, așadar, atât de complicat ca doi copii isteți, cu

un plan bine pus la punct, să rămână pe timpul nopții în uriașul muzeu. Dorm într-un pat regal, „elegant și romantic“, din secolul al șaisprezecelea (care miroase însă a rânced), fac baie în splendida Fântână a Muzelor (și adună monețele aruncate de vizitatori), vizitează galeriile Renașterii italiene și colecțiile din aripa egipteană, greacă și americană, căci Claudia stabilește că „ar trebui să profite de această minunată ocazie de a învăța“.

Ani de zile, magazinul de suveniruri din Met a refuzat să pună la vânzare cartea *From the Mixed-Up Files of Mrs. Basil E. Frankweiler* – probabil pentru că administratorii muzeului s-au temut ca nu cumva povestea

© daily.jstor.org

Claudiei și a lui Jamie Kincaid să-i inspire pe micii cititori și vizitatori să petreacă incognito o noapte la muzeu. Deși adulții n-ar prea vrea să recunoască, planul Claudiei de a fugi de acasă este unul dintre cele mai ingenioase din literatura pentru copii.

La sărbătorirea a 50 de ani de la publicarea romanului îndrăgit de atâtea generații de copii, Met a pregătit totuși un program special, cu activități inspirate din *Fuga la muzeu*: prezentări ale unor picturi, sculpturi și artefacte menționate în carte, vizitarea galeriilor pe urmele fraților Kincaid și o vânătoare de comori constând în găsirea unor lucrări de artă și fotografierea lor.

„În cele din urmă, a găsit un pat absolut minunat și l-a anunțat pe Jamie că-și vor petrece noaptea acolo. Era un pat cu baldachin înalt, cu o tăblie frumos sculptată iar la celălalt, doi stâlpi imenși. (Știu bine patul acela, Saxonberg. E la fel de gigantic și de pretențios ca al meu, și, la fel ca al meu, e din secolul al șaisprezecelea.)

(...)

Jamie voia să-și ascundă lucrurile în sarcofagul unei mumii, dar Claudia a fost de părere că era o complicație inutilă. Aripa egipteană a muzeului era mult prea departe de dormitorul lor și, la câte riscuri implica, ar fi putut la fel de bine să fie chiar în Egipt. Așa că, până la urmă, cutia de trompetă a fost ascunsă într-o urnă imensă, iar ghiozdanul lui Jamie, după o draperie aflată în spatele unei statui din Evul Mediu. Din păcate, sertarele nu puteau fi deschise, cei din muzeu le încuiaseră pe toate.”

(*Fuga la muzeu*, traducere de Irina Ornea)

Restaurantul din Met și Fântâna Muzelor în 1950
© The Metropolitan Museum of Art

© Vadim Ungureanu

Piața Șapte Străzi din Cluj – Olguța și un bunic de milioane de Alex Moldovan, ilustrații de József Vass

Îți dezvălui un secret*: dacă te plimbi seara prin centrul vechi al Clujului, e foarte probabil să-l zărești pe Alex Moldovan la una dintre terase, așa că ai grijă să porți mereu în rucsac o carte cu Olguța, ca să iei un autograf. Autorul s-a născut și trăiește la Cluj, un oraș pe care-l iubește tare-tare și pe care l-a ales drept fundal

pentru îndrăgita serie cu Olguța. Adolescenta locuiește într-o casă mică și cochetă din cartierul Andrei Mureșanu, pe care-l cunoaște „mai bine decât un agent imobiliar“, pentru că tatăl ei e obsedat de arhitectura interbelică. Împreună cu Victor ajunge și în Mănăstur, „cel mai mare cartier al orașului“.

După cum scrie la finalul primului volum, Alex Moldovan și-a luat totuși libertatea de a modifica amplasamentul unor clădiri, străzi

sau piețe, deci nu e de mirare că pe dealul Cetățuia nu există niciun Hotel Royal (doar Panoramic și Belvedere, care merită vizitate pentru priveliște), în schimb găsim un hotel cu acest nume undeva în cartierul Gheorgheni. Partea faină e că intersecția celor șapte străzi de care pomenește Olguța există în realitate, iar partea haioasă e că eu chiar am trecut cu mașina prin acel loc, în urmă cu o lună, fără să am habar de importanța lui în literatura română contemporană! Avem așa: strada Romulus Vuia, strada Carpați, strada Mecanicilor, strada Crișan, strada Emil Racoviță, strada Cetății și strada Gruia – chiar sunt șapte!

*Și mai am un secret: tot la Cluj locuiește și Florin Bican! Doar că pe acest prieten al lui Apolodor e mai greu să-l zărești prin centru...

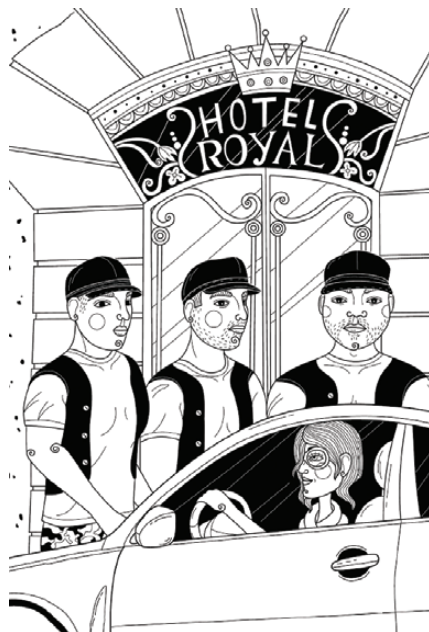
„Urcam Cetățuia, dealul care domină orașul în partea nordică. Cu ocazia asta am trecut și

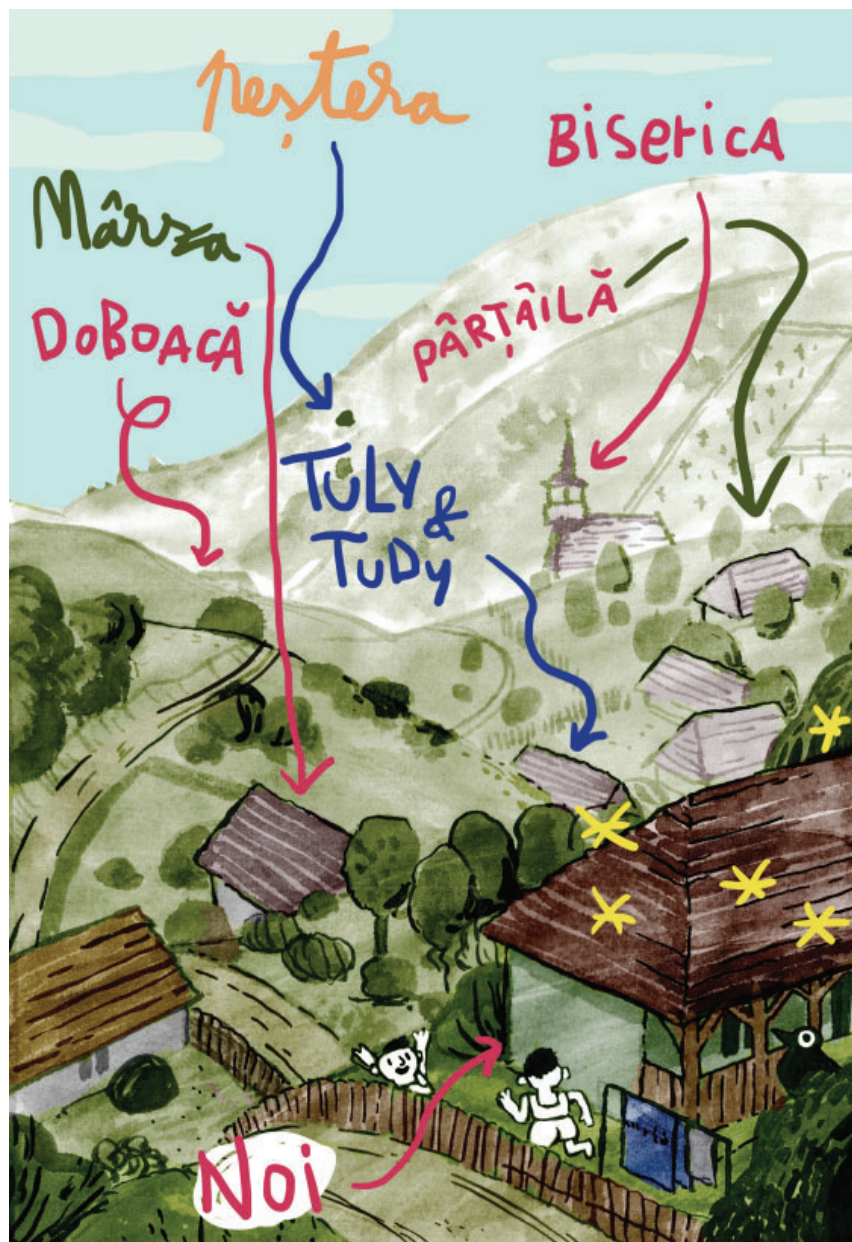
prin Piața Șapte Străzi, care-mi place de mor. E unica de felul ei în Europa și e denumită astfel pentru că se află la intersecția a nu mai puțin de șapte străduțe. Strada urca și devenea tot mai îngustă, cu viraje tot mai strânse.

(...) Chiar când mă pregăteam să întreb dacă mai avem mult până la destinație, o umbră imensă s-a așternut în fața noastră. Era umbra unei clădiri.

— Bine-ai venit la Hotel Royal! mi-a spus Nina parcând cu o eleganță desăvârșită. Vom sta aici peste weekend. Sper că n-ai nimic împotriva.

(...) Îmi dorisem enorm să ajung măcar să vizitez hotelul acela, iar acum aveam ocazia să locuiesc în el!“

Satul Gersa din *Plictisitoarea vacanță de vară a fraților Rățoi* de Dan Coman, ilustrații de Andrei Damian

A fost odată ca niciodată un sat numit Gersa. Satul avea formă de pălărie de cowboy și era așezat puțin strâmb, într-o parte. Ei bine, satul Gersa există în realitate și are dealuri cu prune galbene, o biserică, o școală și o mână de case. Dan, povestitorul, și fratele mai mic, Ucu, trăiesc împreună cu familia în casa parohială, locuința desemnată pentru preoții care slujesc la biserica din Gersa. Gospodăria se află la Pazvante-n ocol, mai bine zis la capătul lumii, căci trebuie să parcurgă zece kilometri pe jos sau cu bicicleta dacă vor să ajungă la oraș. Cea

mai apropiată casă se află dincolo de dealul Gersa I, tocmai în Valea Babei, lângă magazinul sătesc, și are reputația de a fi bântuită.

Aflat la aproximativ 28 de kilometri de Bistrița sau de Sângeorz Băi, Gersa pare un loc idilic pentru un adult care vrea să petreacă două săptămâni de relaxare în mijlocul naturii, însă pentru niște copii care locuiesc permanent acolo și n-au prea mulți parteneri de joacă, verile se dovedesc teribil de plictisitoare. Fotbalul pe iarba moale din cimitir, „folosind mormintele ba pe post de coechipieri, ba pe post de adversari“, este una din distracțiile de bază ale fraților Rățoi: „Cimitirul e curtea noastră. Singurul loc de joacă pe care-l avem. În vacanța de vară, aici ne petrecem cea mai mare parte din zi.“

„Gersa I. Așa se numește locul ăsta și exact aici, în casa verde de lângă biserică, stăm noi. Dincolo de casa-noastră-verde-ca-pătrunjelul e râul, iar dincolo de râu e școala. Dincoace de școală, de râu și de casa-noastră-verde-ca-pătrunjelul e biserica, iar în spatele bisericii e cimitirul. Un cimitir îngust, sub formă de L-mare-de-tipar, așezat în pantă – spațiu perfect pentru a pierde vremea cât e ziua de lungă. (...)

Imediat ce începe vara, ceilalți copii nu mai trec dincoace de dealuri ca să ajungă în vale, la școală, și noi doi rămânem singuri – și până la începutul lui august, când vin verișorii noștri de la oraș, ne plictisim teribil.“

Insula din Golful Finlandei – *Cartea verii*, de Tove Jansson

Tove Jansson e cunoscută pentru poveștile încântătoare din Valea Moominilor, însă autoarea a scris și cărți pentru adolescenți și adulți, dintre care preferata ei a fost *Cartea verii*, o poveste foarte personală care între timp a

© moomin.com

devenit un clasic al literaturii nordice. Micuța Sophia, tatăl ei și Ham, bunica artistă, își petrec vara pe o insulă din Golful Finlandei, un mărunț univers fascinant acoperit de mușchi și mărginit de ape.

Sursa de inspirație a fost insula Klovharu din arhipelagul Pellinge, unde Tove Jansson și partenera ei, artista Tuulikki Pietilä, și-au petrecut verile timp de aproape 25 de ani. Dacă frații Rățoi se plectiseau în satul Gersa, ce fel de vacanță ar fi avut ei pe o insulă de 8000 de metri pătrați? Klovharu este mică, stâncoasă și lipsită de copaci, cu o singură casă – a autoarei –, iar scene din viața spartană pe insulă pot fi văzute în documentarele „Tove and Tooti in Europe“ și „Haru, Island of the Solitary“. Uneori, natura poate fi înspăimântătoare – iată cum descrie Tove Jansson câteva ore petrecută pe insulă: „Marea este cazanul unei vrăjitoare, tunetul bubuie ca un tun. Cortul sfâșiat. Extraordinar de frumos.“

În 1965, Tove Jansson a obținut permisiunea de a construi o casă pe insulă și, pentru ca autoritățile să nu aibă timp să se răzgândească, Tove, fratele ei Lars și un meșter local au ridicat în mare grabă casa, fără o autorizație de construcție. Tactica a avut succes, iar autorizația a fost acordată ulterior. (Familia Jansson a fost una de aventurieri: frații și Tove navigau pe mare și descopereau insule nelocuite din Golful Finlandei unde-și petreceau apoi verile, iar când erau pe uscat militau pentru dreptul fetelor tinere de a putea campa în natură.)

Este o casă simplă, fără electricitate, cu o singură cameră, ferestre de jur împrejur și o pivniță de doi metri adâncime. Tove și Tuulikki veneau aici în luna mai și plecau în septembrie, iar în tot acest timp pescuiau, lucrau și organizau petreceri. În 1995, autoarea a donat casa și insula a devenit o rezervație naturală, care nu este accesibilă publicului. Se pare că anul următor *Cartea verii* va fi ecranizată în regia lui Charlie McDowell, cu Glenn Close în rolul bunicii.

„La marginea insulei, dincolo de stânci, se întindea o fâșie de pădure moartă. Acolo, vântul sufla întotdeauna nemilos și, chinându-se secole în șir să crească în bătaia tuturor furtunilor, pădurea căpătase un chip aparte. Din barcă se vedea limpede cum copacii, tot

fugind din calea vântului, se înălțaseră care cum putuseră – cocoșându-se, răsucindu-se și, mulți dintre ei, târându-se. I se spunea pădurea-fantomă.

(...)

Rar se întâmplă ca marea să fie atât de calmă, încât o bărcuță cu motor să se aventure până la Gorganul, ultima insulă din Golful Finlandei. Călătoria durează ore întregi și trebuie să ai cu tine merinde pentru o zi întreagă. Gorganul e alungită și, de la distanță, ai impresia că sunt două insule – două spinări netede, una cu o baliză, cealaltă cu un mic far. Nu-i niciun gorgan pe insulă. Când te apropii, îți dai seama că spinările de piatră sunt netede ca niște foci. Între ele, o limbă de pământ plină cu bolovani perfect rotunzi.“

(*Cartea verii*, traducere de Andreea Caleman)

Insula Corfu din *Familia mea și alte animale*, de Gerald Durrell, ilustrații de Mircea Pop

S-au schimbat multe pe insula Corfu de când familia Durrell s-a mutat acolo în 1935, însă frumusețea insulei a rămas neștirbită. În anii 1930, nu exista electricitate, iar multe case nu aveau nici toaletă cu apă curentă – cu marea la o aruncătură de băț, camera de baie nu era considerată necesară din punctul de vedere al localnicilor. Însă peisajele superbe și soarele, care în deprimanta climă englezească se arăta cu zgârcenie, au compensat din plin pentru aceste neajunsuri. În cei cinci ani petrecuți pe insulă, familia Durrell s-a mutat în diferite locuințe, care pot fi văzute și astăzi – cel puțin una dintre ele, vila galbenă ca narcisa, funcționează ca pensiune. Fanii seriei și ai serialului

The Durrells in Corfu se dau peste cap să identifice la fața locului vila zmeurie sau vila Albă-ca-Zăpada, abordându-le chiar și dinspre mare pentru a le fotografia.

„A călători în Corfu era ca și cum ai fi trăit într-una dintre cele mai viu colorate și mai comice opere de bufe“, scrie Gerald Durrell, care avea doar zece ani când familia lui a ajuns pe insulă. Nu putea găsi un loc mai ofertant pentru a-și satisface pasiunea pentru natură și pentru animalele sălbatice, care ulterior s-a transformat într-o meserie. Povârnișuri stâncoase, vegetație luxuriantă și plaje cu apă turcoaz – locul descris de Gerald pare desprins din paradis.

Până ajungeți în Corfu (merită o vacanță, vă asigur!), imagini cu insula pot fi văzute în *The Durrells in Corfu*, popularul serial inspirat de trilogia lui Gerald Durrell – găsiți al doilea volum, *Păsări, lighioane, rubedenii*, în colecția Ferma animalelor.

Secvență din serialul The Durrells in Corfu ©Masterpiece PBS

„Noua vilă era enormă, o clădire înaltă și pătrată în stil venețian, cu pereți decolorați, galbeni ca narcisa, storuri verzi și acoperiș cărămiziu. Stătea pe un deal de pe care se vedea marea și era înconjurată de un pâlc neîngrijit de măslini și de livezi tăcute de lămâi și portocali. Întreaga atmosferă sugera o melancolică antichitate: casa cu zidurile ei crăpate care se coceau, cu camerele imense cu ecou și verandele unde stăteau îngrămădite mormane de frunze din anul trecut și unde vița și lianele creșteau atât de des, încât camerele de la parter erau într-un permanent crepuscul. Dintr-o latură a casei, coborai spre o grădină mică, înconjurată de un zid cu o poartă de fier forjat era mâncată de rugină. (...) Aveam la dispoziție zeci de mii de metri pătrați de grădină pe care să-i explorăm, un vast paradis nou, care cobora lin spre marea caldă și nu prea adâncă.

(...)

Marea era netedă, caldă și întunecată ca o catifea neagră. Nicio umbră nu-i tulbura suprafața. Coasta îndepărtată a Albaniei era palid conturată de o slabă lucire roșiatică de-a lungul orizontului.“

(*Familia mea și alte animale*,
traducere de Lidia Ionescu)

Ema Cojocar

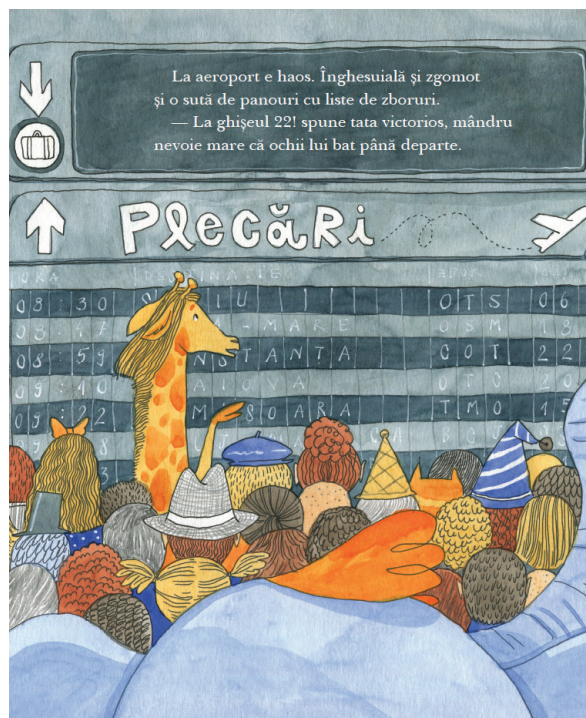

CAZUL CELOR PATRUZECI DE PASAGERI NECUNOSCUȚI (I)

În urmă cu câteva ore, la Aeroportul Internațional Henri Coandă a aterizat un avion neidentificat. Forțele de ordine, care au ajuns la fața locului după aproximativ 17 minute, au fost bulversate de declarațiile neconcludente și contradictorii ale martorilor, care vorbeau ori despre „ceva lung și cu muchii ascuțite, ca o navă extraterestră”, ori despre „un copac zburător”, „o casă plutitoare, cu cel puțin o mie de camere” sau „un autobuz ca în Harry Potter, dar tras de făpturi înaripate”.

Spre surprinderea tuturor, misteriosul vehicul s-a dovedit a fi un avion obișnuit, alb cu dungi albastre, violet și roz, cu un însemn necunoscut: un Y stilizat. Martorii au jurat că avionul și-a schimbat de mai multe ori forma și culoarea, însă, fără îndoială, ora târzie (3:33) și ceața densă le-a afectat vizibilitatea. („Sau mai degrabă mințile”, a adăugat unul dintre comișari, neoficial.)

Adevăratele probleme au apărut după ce pasagerii au coborât din avion și le-au fost

Ilustrații de Oana Ispir din volumul *Anatol și Gregor la aeroport*, de Lavinia Braniște

confiscate bagajele. Gestul forțelor de ordine a stârnit o revoltă în toată regula, încheiată cu croncănituri (deși nu au fost reperate păsări în aeroport), lumini strălucitoare, câțiva fulgi de zăpadă (în condițiile în care era o noapte calduroasă de vară) și patruzeci de străini încătușați (niciunul dintre ei nu avea pașaport și nu părea să înțeleagă de ce acesta i-ar fi necesar). Conform declarațiilor, pasagerii au vrut „doar” să

viziteze clădirea aflată pe Splaiul Independenței la nr. 315-319.

Raportul forțelor de ordine cuprinde o listă cu bagajele și cu conținutul acestora și, cu toate că a fost clasificat drept secret de stat, cineva l-a obținut și l-a trimis tuturor cititorilor din România, cu următorul mesaj criptic: ***Voi știți cine suntem! Eliberați-ne!***

În acest moment, ~~personajele~~ pasagerii se află în arest, iar cititorii sunt rugați să ajute la identificarea lor. Vom reveni cu noi informații.

Raport X924/2023 – Cazul Y

Anexa A – Conținutul bagajelor (1/4). Observațiile agenților au fost trecute în paranteze.

1. Un geamantan foarte colorat, acoperit cu stickere cu fructe, plin cu ustensile de bucătărie, rețete scrise de mână și informații despre un curs de artă culinară. În buzunarele laterale au fost găsite o poză cu o bătrână zâmbărească și câteva scutece.

2. O geantă frigorifică mare, în care se aflau patru cutii cu tiramisu, și o gentuță cu mănuși desperechate.

3. Un bagaj mic de mână, în nuanțe bej și kaki, cu pliante (probabil că este un fel de pamflet, deoarece Casa Poporului arată complet diferit și nu s-au găsit informații despre această așa-zisă Revoluție a Verzilor).

4. Doi saci, unul cu fasole, celălalt cu haine, și niște ziare din secolul trecut (sunt subliniate câteva pasaje dintr-un articol despre „Asociația Națională pentru Promovarea Persoanelor de Culoare“).

5. Un pachet dreptunghiular, învelit în pânză, în care se află un tablou: o casă cu o ușă din

lemn, șase ferestre și o grădină cu copaci înalți și tufișuri cu flori roșii și galbene.

6. Un rucsac plin cu grimoare, papirusuri și haine închise la culoare.

7. O cutie cu piese de scrabble.

8. Un ghiozdan foarte colorat, umplut cu haine peticite, la fel de colorate, și panglici de păr. Au mai fost găsite o vedere, mai multe seturi de căști și o agendă cu sute de melodii (poate e playlistul unui DJ?).

9. O trăistuță din pânză, în care se află un carton de ouă și un articol vechi despre un protest (scrisul a devenit ilizibil, dar pare să fie menționat un copac).

10. O mapă cu hârtii scrise de mână; par povești de groază și pe marginile paginilor sunt fel și fel de desene și simboluri.

Simona Stoica

Ai recunoscut primele 10 personaje?
1. Emoni („Cu focul până-n tavan“), 2. Coco („Gașca pofticioșilor“), 3. Tara („Casa. Cartea întâi“), 4. Rose („Miezul nopții fără lună“), 5. Miri („Academia prințeselor“), 6. Samantha („Cum să spânzuri o vrăjitoare“), 7. Finlay („Un cuvânt din șapte litere“), 8. Eleanor („Eleanor & Park“), 9. Juli („Când îți se pune pata“), 10. Alice („Crângul de alun“).

POLIȚIA MODEI ÎN CĂRȚILE PENTRU COPII

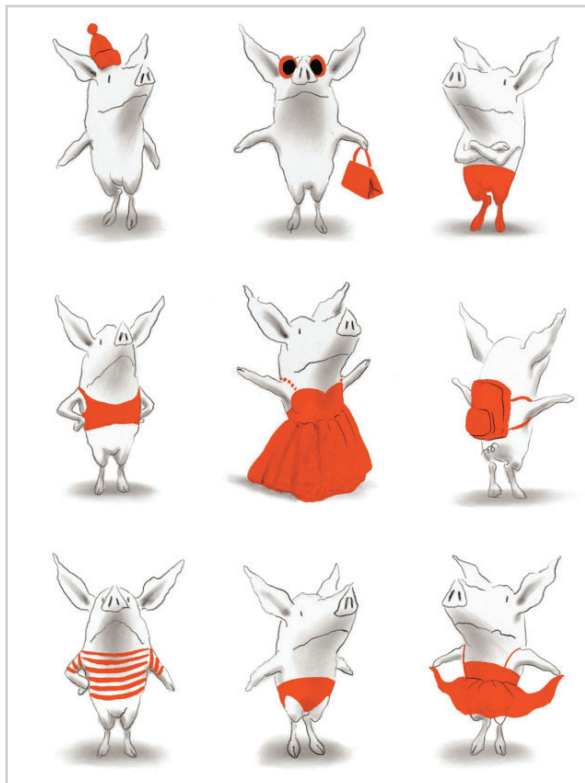
Cel mai bine versus cel mai prost îmbrăcate personaje

Nu judeca o carte după copertă, judecă un personaj după outfit-ul său! Glumesc, toate personajele sunt unice în felul lor, chiar dacă unele fac niște alegeri vestimentare cel puțin îndoielnice. Pentru că primul episod din poliția modei în literatură s-a bucurat de succes, am revenit cu o nouă selecție cu cel mai bine și cel mai prost îmbrăcate personaje din romanele tale preferate.

Cel mai bine îmbrăcate

Olivia

Olivia nu este o purcelușă obișnuită, fiind pasionată de artă, balet, operă și modă. Este atât de cochetă, încât *trebuie să probeze tot și-fonierul* înainte să iasă din casă! După cum se poate observa din ilustrații, purcelușa adoptă

un stil clasic, pus în valoare de faptul că toate accesoriile și hainele sale sunt într-o singură culoare. Roșu este cu siguranță culoarea Oliviei!

Carmen Sandiego

O altă protagonistă Arthur căreia îi stă minunat în roșu este Carmen Sandiego. Po-recla sa este *La Femme Rouge*, deoarece ținuta sa iconică este alcătuită dintr-un pardesiou roșu și o pălărie fedora. Carmen este cu un pas înaintea tuturor și datorită talentului său de a trece rapid de la un stil elegant la unul sport: *asta era o abilitate pe care o deprinsese cu mult timp în urmă la un curs neobișnuit de la o școală încă și mai neobișnuită.*

Callie

Protagonista romanului grafic *Pe scenă* este o artistă în adevăratul sens al cuvântului! Nu doar că a creat un decor demn de Broadway pentru piesa școlii, dar și ținutele ei sunt o operă de artă a stilului *vintage*. Deși pregătirile pentru spectacolul *Luna peste Mississippi* și dramele din culise îi ocupă tot timpul, Callie

are mereu cele mai *cool* ținute, unele luate chiar din depozitul cu costume.

Regele Babar

Regele Babar a fost creat de Cécile, soția lui Jean de Brunhoff. Aceasta le spunea copiilor săi povești cu elefanți înainte de culcare. Pentru a face aventurile mai interesante, a „profitat” de faptul că soțul ei era pictor și l-a rugat să-i illustreze poveștile. Cu siguranță cuplul nu s-a așteptat să creeze un *fashion icon* al secolului XXI! Elefantul a devenit recent „imaginea” unui celebru brand de haine. Colecția cu Babar s-a bucurat de succes deoarece costumele verzi al simpaticului personaj i-a cucerit pe fashioniștii din toată lumea.

Cel mai prost îmbrăcate personaje

Directorul Latră

Directorul Latră ar trebui să urmeze exemplul Băieților Răi sau al regelui Babar în ceea ce privește alegerea unui costum. Costumul purtat de director este în carouri și amintește de pijamalele pe care le purtau bunicii acum un secol. Dacă tot nu dorește să-și schimbe ținuta, îi sugerez să opteze pentru un tote bag de la Arthur. Măcar în felul acesta toată lumea va avea

ochi numai pentru accesoriul *cool* și nu va observa costumul ponosit.

Petrică Ciuf-Zbârlit

Nespălat, nedichisit?

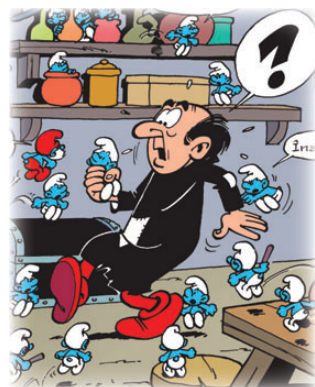
E Petrică Ciuf-Zbârlit!

Acest personaj controversat dovedește faptul că micile detalii fac diferența. Dacă și-ar tăia puțin unghiile, și-ar tunde coama care nu mai este la modă din anii '80 și ar înlocui cureaua cu o borsetă Arthur, Petrică Ciuf-Zbârlit ar putea avea un look retro desăvârșit!

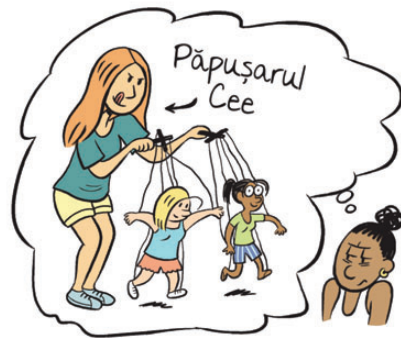
Vrăjitorul Gargamel

Obsesia lui Gargamel de a obține piatra filosofală i-a orbit probabil judecata, altfel nu îmi explic cum un vrăjitor poate aborda un astfel de *look* neîngrijit. Haina este atât de jerpelită încât numai Dementorii din *Harry Potter* ar putea purta așa ceva, iar șoșonii roșii sunt urâți și par tare incomozi. În loc să fure ștrumfi, Gargamel ar trebui să fure lecții de *styling* de la o vrăjitoare malefică, dar stilată, precum Bellatrix Lestrange.

Celia

În general, fetele populare se îmbracă bine, dar antagonista din *Jaime cea ignorantă* nu are pic de stil. La cum arată hainele sale, ea ar fi trebuit să fie *cea invizibilă*, nu Emmie. Să fii o *queen bee* nu presupune numai crearea de drame, ci și crearea unor ținute impecabile. În loc să-și piardă timpul stricând prietenia dintre Jaime și Maya, Celia ar putea să răsfoiască reviste de modă și să își contureze un stil vestimentar demn de *miss popularity*.

A consemnat polițista fashionistă de serviciu

Monica Macedonski

PERSONAJE CU CARE N-AI VREA SĂ MERGI ÎN VACANȚĂ

Probabil că avem cu toții o listă de prieteni imaginari sau de personaje preferate cu care ne-ar plăcea să ne petrecem vacanța. Dar există și personaje de care ar trebui să fugim mâncând pâ-mântul dacă nu vrem să ne alegem cu un fiasco în loc de vacanța mult așteptată.

Mătușica îngrozitoare din romanul lui David Walliams, ilustrații de Tony Ross, traducere din limba engleză de Diana Marin-Caea, 10 ani+, Editura Arthur

Dacă ar exista un top al celor mai îngrozitoare personaje, e clar că mătușa Alberta ar trebui să fie pe primele locuri. Are ochi negri scrutători, vocea densă și grea și un simț exagerat al competiției; în plus, are bocanci cu vârf oțelit, pantaloni trei sferturi bufanți și o bufniță bavareză de munte. Cine și-ar dori să meargă

cu ea într-o vacanță, mai ales că mârâie încontinuu? Cu siguranță nu Stella Saxby, săraca fată care trebuie să-și apere și casa, și viața de teribilă mătușă. Nici nu vă imaginați prin câte trebuie

să treacă biata Stella. Noroc de Funingine, coșarul prins între zidurile casei! Împreună, o învață ei minte pe mătușa Alberta. Atât vă zic: o tonă de biluțe de sticlă pe podea, furnici în chiloți și-o pipă explozivă.

Draco Malfoy din *Harry Potter și piatra filosofală* de J.K. Rowling, traducere din limba engleză de Florin Bican, 10 ani+, Editura Arthur

Multă vreme nu m-am putut decide cine e mai antipatic: Draco Malfoy sau profesorul Severus Snape. Dar, pe măsură ce am înaintat în volumele seriei *Harry Potter*, mi-am dat seama. Cu Draco Malfoy n-aș împărți nici măcar o porție de hamsii estivale – iar eu urăsc hamsiile. Dar nu le pot face așa ceva. Cu fața lui palidă și ascuțită și cu toate relele pe care le-a făcut lui Harry și prietenilor lui (ca să nu-i mai pun la socoteală și pe îngrozitorii lui părinți), Draco e cu siguranță cel mai puțin potrivit partener de vacanță. Nu poți ști niciodată când i se arată Semnul Întunericului și te lasă baltă pentru a face temenele Lordului Voldemort. Iar ăsta e chiar ultimul lucru pe care l-ai vrea într-o excursie.

Domnișoara Trunchbull din *Matilda* de Roald Dahl, ilustrații de Quentin Blake, traducere din limba engleză de Christina Anghelina, categorie de vârstă 10 ani+, Editura Arthur

Doamnelor și domnilor, v-o prezint pe spaima taberelor și a excursiilor cu clasa – domnișoaraaaaa Trunchbull. Directoarea, de fapt,

comandantul suprem al Școlii Primare Crunchem Hall, unde nimereste Matilda când părinții își aduc aminte că ar trebui s-o dea la școală. Doar uitându-ne la înfățișarea și la tabieturile domnișoarei ne putem da repede seama ce plăcere trebuie să fie s-o avem ca însoțitoare într-o vacanță: „semăna teroare pe unde trecea, fiind un monstru gigantic [...] care-i băga în sperieți pe elevi și pe profesori deopotrivă.“ Iar dacă se nimeria să-i iasă cineva în cale când mășăluia pe coridoare, „trecea printre ei ca un tanc, iar micuții erau azvârliți cât colo, în stânga și-n dreapta.“ Iar asta nu-i nimic. Îi poate pielea și mai mult. Martore sunt Matilda, colegii ei, dar și domnișoara Honey.

Căpitanul Andrew Jaggery din *Adevărata poveste a lui Charlotte Doyle* de AVI, traducere din engleză de Alex Moldovan și Mariana Buruiană, 12 ani+, Editura Arthur

La o primă vedere, Andrew Jaggery, căpitanul vasului *Seahawk* pe care se imbarcase

Charlotte Doyle, pare companionul perfect: atât pentru o vacanță, cât și pentru a traversa Atlanticul și a înfrunta pericolele oceanului și ale intemperiei. Numai că în spatele zâmbetului blând și al rafinamentului ireproșabil se ascunde o mârșăvie fără margini. Pe care Charlotte va ajunge s-o simtă pe propria piele. Asta după ce aproape că a vărsat „lacrimi de recunoștință” când l-a întâlnit prima dată. Nu e totuși de blamat. La treisprezece ani cine ar fi bănuat mai multe? Cert este că, după ce-am aflat toată tărășenia, nu m-aș fi dus însoțită de Jaggery nici la buticul din colț, cu atât mai puțin într-o ditamai călătoria până în America.

Vrăjitoarea Niciodată din Cronicile Domnișoarei Poimăine I: Vremea Vrăjitoarei Niciodată de Adina Rosetti, ilustrații de Oana Ispir, 12 ani+, Editura Arthur

Dacă vă gândeați că literatura română contemporană nu are personaje ei de-neluat-în vacanță, poate ați uitat de Vrăjitoarea Niciodată

din primul volum al *Cronicilor Domnișoarei Poimăine*. La început a părut chiar de treabă, genul de mătușă cu care te duci un weekend la mare și-ți face toate poftele, ba chiar te lasă să mănânci înghețată la micul dejun și să sari peste ciorba de la prânz. Vă mai amintiți că i-a dat lui Poimăine licoarea cu care l-a adormit pe unchiul ei, ca să facă timpul să treacă mai repede. Dar se dovedește că intențiile vrăjitoarei nu sunt deloc la fel de inocente pe cum păreau. Ba chiar are niște planuri malefice pe care e cât pe ce să le pună în aplicare.

Matilda de Superbia din Cartea năsoaselor de Alexandra Rusu, ilustrații de Ioana Văllimărescu, 10 ani+, Editura Arthur

Însă personajele nu trebuie neapărat să facă poțiuni scârboase și să duhnească de la depărtare ca să fie companionii total nepotriviți pentru vacanța pe care-ai așteptat-o un an întreg. Chiar și cele mai splendide creaturi îți pot strica tot cheful. Cum e cazul, de exemplu, cu Matilda de Superbia, superfrumoasa prințesă din Valea Prințeselor. La ce bun atâta grație, dacă atunci când deschide gura îți vine s-o iei la fugă, chit c-ai așteptat atâta amar de timp să prinzi locul ăla de cearșaf pe plajă? Ca să nu mai spun că nicio frumusețe din lume nu poate șterge jegul din dantela rochiei, din covoarele slinoase și din pernele scâlciate cu care și-a decorat castelul. Așa că mai bine să rămână la ea în băătătură, să-și aștepte pretendenții, decât să se încumete cineva să plece cu ea în vacanță.

Adina Rotar din *Povestiri de citit pe sub bancă* de Alex Moldovan, ilustrații de Sebastian Baculea, 10 ani+, Editura Arthur

Tot la categoria personaje românești, nu puteam trece peste enervanta Rotar Adina dintr-a VI-a E, bătaușa clasei. Mi-o și imaginez într-o excursie la Peleş. Răstoarnă vreo tarabă cu briz-brizuri pe aleea care urcă spre castel, îi șutește vata de zahăr

unui țânc și se oțărăște la personalul din muzeu când i se atrage atenția să lase la locul ei masa otomană cu intarsii de fildeș. Nu, nu am asistat la așa ceva, e pură imaginație. Revenind la Adina din carte, tuturor le era frică de ea și cu toții știau de lista ei cu dușmani, pe care o notase în carnetul negru cu capete de mort pe copertă. Dar cel mai frică părea că-i e lui Vodă Dragoș, băiatul cu șapca nouă; mai ales că era și îndrăgostit de ea. Iar asta nu făcea deloc lucrurile mai ușoare.

Julian din *Minunea* de R.J. Palacio, traducere din limba engleză și note de Iulia Arsintescu, 12 ani+, Editura Arthur

După toate fazele pe care i le-a făcut lui Auggie, probabil că nu mulți ar mai vrea să meargă într-o vacanță cu Julian, *bully*-ul *number one* al școlii. De fapt, e bine că el însuși refuză să meargă în excursia de final de a cincea. Se

consideră mult prea *cool* pentru așa ceva. Încă de când l-a cunoscut pe Auggie în biroul directorului, Julian s-a lansat cu toată inventivitatea în a râde și a face glume pe seama felului special în care arată băiatul. După atâția ani de *homeschooling*, părinții decid că lui Auggie i-ar prinde bine să meargă la o școală, să se integreze în societate, dar Julian îngreunează și mai tare procesul. Noroc că Auggie îi are pe Jack și pe Summer. Și mai are ceva: un suflet uriaș și o forță interioară capabilă să înfrunte toate relele.

Colțunaș din *Supercolțunaș* de Judy Blume, traducere din limba engleză și note de Diana Marin-Caea, 10 ani+, Editura Arthur

Nu mă înțelegeți greșit. Copiii mici sunt adorabili. Sau pot fi, nu-i așa? Dar când ai nouă ani ca Peter, chiar nu e nicio plăcere să te duci cu fratele mai mic în vacanță. Cum de ce? Pentru că e rețeta sigură pentru dezastru. Iar când un al doilea frate mai mic se anunță (iar asta vine la pachet cu dat din picioare, țipete și harababură), e clar că nicio vacanță nu va mai fi cum a fost. Dar cel mai greu de stăpânit rămâne mijlociul Farley Drexel Hatcher, sau Colțunaș cum îi spun toți. Pentru că e la vârsta când totul e musai să fie cum vrea el, sau se lasă cu repercusiuni: de la turnat farfurii cu mazăre în cap, la înghițit țestoase. Așa că de ce? De ce să vrea Peter să plece în vreo vacanță cu Colțunaș?

Oana Purice

GRUPUL EDITORIAL ART

ART

arthur

youngart

GRAFIC

PALADIN

VIAȚĂRI CARTEA CU GENIUS

www.editura-art.ro
www.editura-arthur.ro
www.grafic-art.ro
www.editura-youngart.ro
www.editura-paladin.ro
www.carteacugenius.ro